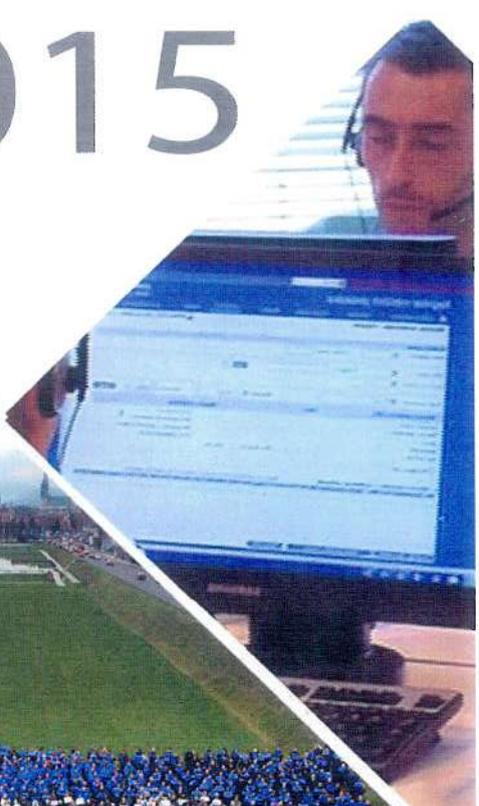

ZAGREBAČKI
HOLDING

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
2015

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o.

Sadržaj

Uvod	2
1. Profil Društva	5
2. Korporativno upravljanje	8
2.1. Organi Društva	9
2.2. Odnos s interesno-utjecajnim skupinama	12
3. Korporativna održivost i odgovornost	13
3.1. Društvena odgovornost	13
3.2. Zaštita okoliša	17
3.3. Očekivani razvoj Društva	20
4. Rezultat poslovanja i financijska izvješća Društva	26
4.1. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	27
4.2. Izvještaj o financijskom položaju	43
5. Izvješće o poslovnim rizicima	52

Uvod

Provedene mjere organizacijskog i financijskog restrukturiranja Zagrebačkog holdinga d.o.o (u daljnjem tekstu Društva) započete od 2013. godine i nastavljene u 2014. godini odrazile su se i na ostvareni rezultat poslovanja 2015. godine. Društvo je 2015. godinu završilo sa dobiti nakon oporezivanja od 61 milijun kuna, u odnosu na 2014. godinu kada je Društvo ostvarilo dobit nakon oporezivanja od 21,8 milijuna kuna.

Na bolji rezultat poslovanja 2015. godine, utjecale su mjere restrukturiranja s kojima je Uprava planira nastaviti i u 2016. godini. Značajna događanja za Društvo tijekom 2015. godine i u prvom kvartalu 2016. godine navodimo kako slijedi:

- Smanjenje cijena usluga podružnica Zagrebački električni tramvaj (dalje u tekstu: ZET), Zagrebarking i Čistoća od studenog 2015. godine.

Usluge podružnice ZET od 1. studenoga 2015. godine jeftinije su za učenike srednjih škola, sve redovne studente, nezaposlene osobe, umirovljenike i populaciju socijalne kategorije (mjesečni kupon po novim cijenama umjesto 120 košta 100 kuna, godišnja karta za spomenute kategorije putnika košta umjesto dotadašnjih 1.200 kuna, 960 kuna).

Cijene usluga javnih parkirališta i javnih garaža od 4. studenoga 2015. godine smanjene su na način da je u javnim garažama snižena cijena satnih dnevnih i satnih noćnih parkirališnih karata (cijena satne noćne parkirališne karte u svim javnim garažama smanjena je na 1 kunu, odnosno za 30-50%, cijena satne dnevne parkirališne karte u javnim garažama Langov trg i Petrinjska smanjena je s 5 na 4 kune, odnosno za 20%, dok je u javnoj garaži Rebro, smanjena cijena satne dnevne karte s 5 na 2 kune). Uz navedeno, niže su cijene tjednih, mjesečnih i godišnjih komercijalnih parkirališnih karata u I. i II. zoni za 10% i III. zoni za 15% (u I. zoni smanjena je cijena tjedne karte s 200 na 180 kuna, mjesečne sa 800 na 720 kuna te godišnje sa 8.800 na 7.920 kuna, u II. zoni smanjena je cijena tjedne sa 100 na 90 kuna, mjesečne sa 400 na 360 kuna te godišnje sa 4.400 na 3.960 kuna, dok je u III. zoni smanjena cijena tjedne s 37,50 na 32 kune, mjesečne sa 150 na 128 kuna te godišnje sa 1.650 na 1.408 kuna).

Podružnica Čistoća je od 1. studenoga 2015. godine uvela novi način obračuna javne usluge prijevoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada, koji se temelji na zaduženom volumenu spremnika, umjesto dosadašnjeg obračuna po četvornom metru stambene površine. Usluga se obračunava sukladno sljedećoj formuli: ukupni volumen spremnika (lit) x broj mjesečnih odvoza x naknada po litri (0,09622 kn/lit) = iznos računa (kn bez PDV). Broj odvoza ostaje nepromijenjen na cijelom području grada Zagreba. Volumen je određen na temelju pokazatelja o proizvodnji otpada navedenih skupina korisnika. Na ukupni iznos naknade svim korisnicima je odobren popust kao dodatni poticaj u svrhu bržeg ostvarivanja ciljeva gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu. Stoga, novi način obračuna omogućuje plaćanje manje naknade nego do sada, uz istodobno zadržavanje standarda kvalitete pružene usluge. Ovaj način obračuna primjenjivat će se do donošenja Uredbe o komunalnom otpadu Vlade Republike Hrvatske, koja uključuje način obračuna naplate usluge.

- Krajem 2015. godine Uprava Društva je pokrenula aktivnosti operativnog restrukturiranja Društva. Cilj projekta je povećanje operativne učinkovitosti podružnica te smanjenje ukupnih troškova i podizanje efikasnosti Društva, identificiranje ključnih nedostataka

postojećeg upravljačkog modela Društva i poslovnih modela i procesa podružnica te definiranje mjera za njihov redizajn i/ili unaprjeđenje.

- S obzirom da 5. srpnja 2017. godine na naplatu dopijeva 300 milijuna EUR-a obveznica koje je Društvo izdalo 2007. godine, Uprava Društva je u 2014. godini započela s aktivnostima u procesu refinanciranja ovih obveznica, kao najvećeg dijela nedospjelih konsolidiranih dugoročnih obveza Društva. Osnovni ciljevi Društva su izvršiti refinanciranje dugoročnog zaduženja s najmanjim stupnjem kamatnog, kreditnog i valutnog rizika.

Uprava Društva je u siječnju 2016. godine donijela odluku o odabiru financijskih savjetnika koji će u ime Društva voditi proces odabira najboljeg načina financiranja budućeg dopijuća obveznica u sklopu pripreme dokumentacije za proces refinanciranja obveznica, kao i odluku o odabiru revizora i odvjetničkog tima.

U prvoj polovici 2016. godine Uprava Društva će u suradnji sa odabranim timom donijeti odluku o načinu na koji će se postojeći dug refinancirati, a što će u bitnome ovisiti o stanju na tržištu kapitala kao i mogućnosti Grada Zagreba da bude jamac kod refinanciranja postojeće obveze Društva. U trenutku pisanja ovog izvješća postoji načelna suglasnost Ministarstva financija o davanju Suglasnosti Gradu Zagrebu za izdavanje jamstva Zagrebačkom holdingu d.o.o. u postupku refinanciranja obveznica.

- Uprava Društva je sindikatima koji djeluju u Društvu u 2015. godini predložila pristupanje sklapanju novog kolektivnog ugovora koji bi, kao pročišćeni tekst, sadržavao odredbe dosadašnjeg Temelnog kolektivnog ugovora sa svim dodacima, a koji bi se mogao i sadržajno osuvremeniti i prilagoditi današnjim potrebama poslovanja i pravnoj regulativi. Uz navedeno, Društvo je izradilo Jedinostveni katalog radnih mjesta s ciljem racionalizacije troškova osoblja i veće mobilnosti radnika. Budući da sindikati koji djeluju unutar Društva nisu dostavili svoje očitovanje o spremnosti i volji za pokretanje postupka kolektivnog pregovaranja dostavljanjem pisanog sporazuma o reprezentativnosti potpisanog od svih sindikata koji djeluju u Društvu, odnosno odluke o reprezentativnosti sindikata, kao niti pisanu obavijest o pregovaračkom odboru istih, Uprava Društva je u siječnju 2016. godine donijela odluku o najavi otkazivanja Temelnog kolektivnog ugovora.

U Društvu se politika nulte tolerancije koruptivnog ponašanja u 2015. godini provodila radom na jačanju sustava unutarnjih kontrola, kontinuiranom implementacijom revizijskih preporuka Službe za unutarnju reviziju i kontrolu, te provedbom aktivnosti preporučenih od strane Državnog ureda za reviziju u reviziji učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevara.

Pored funkcionalnog rada Etičkog povjerenstva, Uprava Društva je u prosincu 2015. godine imenovala Odbor za nepravilnosti čija je zadaća provoditi institucionalne poslovne procese utvrđivanja i trajnog otklanjanja mogućeg nepravilnog, neprofesionalnog ili nezakonitog rada u Društvu.

Društvo je obveznik primjene Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava, kao i Zakona o fiskalnoj odgovornosti, a predsjednica Uprave svojom Izjavom o fiskalnoj odgovornosti jamči učinkovitost sustava unutarnjih kontrola, te osigurava kontinuirano metodološko upravljanje rizicima i otklanjanje unutarnjih slabosti i nepravilnosti.

Zaštita okoliša i očuvanje prirodnih resursa je jedan od osnovnih prioriteta Društva što je vidljivo u sve većem broju certifikata kvalitete koje podružnice posjeduju: ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, kao i druge posebne certifikate i standarde svojstvene različitim djelatnostima Društva.

Društvo posebnu pažnju pridaje društveno odgovornom poslovanju, a nadasve povećanju zadovoljstva korisnika uslugama Društva. Društveno odgovorno poslovanje pomaže u izgradnji ugleda te motivira radnike da dugoročno rade na poslovnom razvoju, a sve u cilju ostvarivanja zadanih i usvojenih planova Društva.

1. Profil Društva

Trgovačko društvo Zagrebački holding d.o.o. je osnovano u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima 2006. godine kao Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. U siječnju 2007. godine mijenja naziv u Zagrebački holding d.o.o. i u 100% - tnom je vlasništvu Grada Zagreba. Društvo se 31.12.2015. godine sastojalo od 15 podružnica u kojima se obavljaju djelatnosti bivših gradskih trgovačkih društava. Sjedište Društva je u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 41. Društvo je na 31.12.2015. godine imalo u vlasništvu 8 trgovačkih društava i ustanovu, koji zajedno čine Grupu Zagrebački holding.

Pregled sastavnica, ustrojstvenih oblika i djelatnosti Društva daje se u tabličnom prikazu i organigramu u nastavku.

Redni broj	Naziv	Osnovna djelatnost
Podružnice Društva		
1.	Gradska groblja	Pogrebne i srodne djelatnosti
2.	Čistoća	Održavanje čistoće, odvoz otpadaka
3.	Zagrebački električni tramvaj-ZET	Prijevoz putnika u javnom prijevozu
4.	Zrinjevac	Uređivanje i održavanje zelenih površina
5.	Zagrebačke ceste	Upravljanje, održavanje, izgradnja regionalnih i lokalnih cesta
6.	Zagrebparking	Usluge na javnim parkiralištima i garažama
7.	Autobusni kolodvor Zagreb	Usluge autobusnog kolodvora
8.	Tržnice Zagreb	Tržnice na veliko i malo, skladištenje
9.	Zbrinjavanje gradskog otpada-ZGOS	Skupljanje i odvoz otpada
10.	Zagrebački digitalni grad	Najam telekomunikacijskih vodova i mreže
11.	Upravljanje projektima	Gradnja i prodaja stanova
12.	Arena Zagreb	Upravljanje i održavanje športskih građevina
13.	Robni terminali Zagreb-RTZ	Skladištenje robe
14.	Vladimir Nazor	Organizirani odmor mladih i putnička agencija
15.	Zagrebački velesajam-ZV	Organiziranje sajмова, kongresa, savjetovanja
Društva i ustanova u vlasništvu Društva		
1.	Gradska plinara Zagreb d.o.o. u 100% - tnom vlasništvu	Distribucija plina
2.	Gradska plinara Zagreb Opskrba d.o.o. u 100% - tnom vlasništvu	Opskrba plinom
3.	Gradska ljekarna Zagreb u 100% - tnom vlasništvu	Ljekarnička djelatnost
4.	Zagreb plakat d.o.o. u 51% - tnom vlasništvu	Iznajmljivanje oglasnog prostora
5.	Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo-GSKG d.o.o. u 100% - tnom vlasništvu	Upravljanje objektima
6.	Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. u 100% - tnom vlasništvu	Skupljanje, pročišćavanje i distribucija vode
7.	AGM d.o.o. u 100% - tnom vlasništvu ZGH	Izdavačka djelatnost
8.	Zagrebačka stanogradnja d.o.o. u 100% - tnom vlasništvu	Gradnja i prodaja stanova
9.	Centar d.o.o.-u likvidaciji u 100% - tnom vlasništvu	Organizacija sportskog ljetovanja za mlade

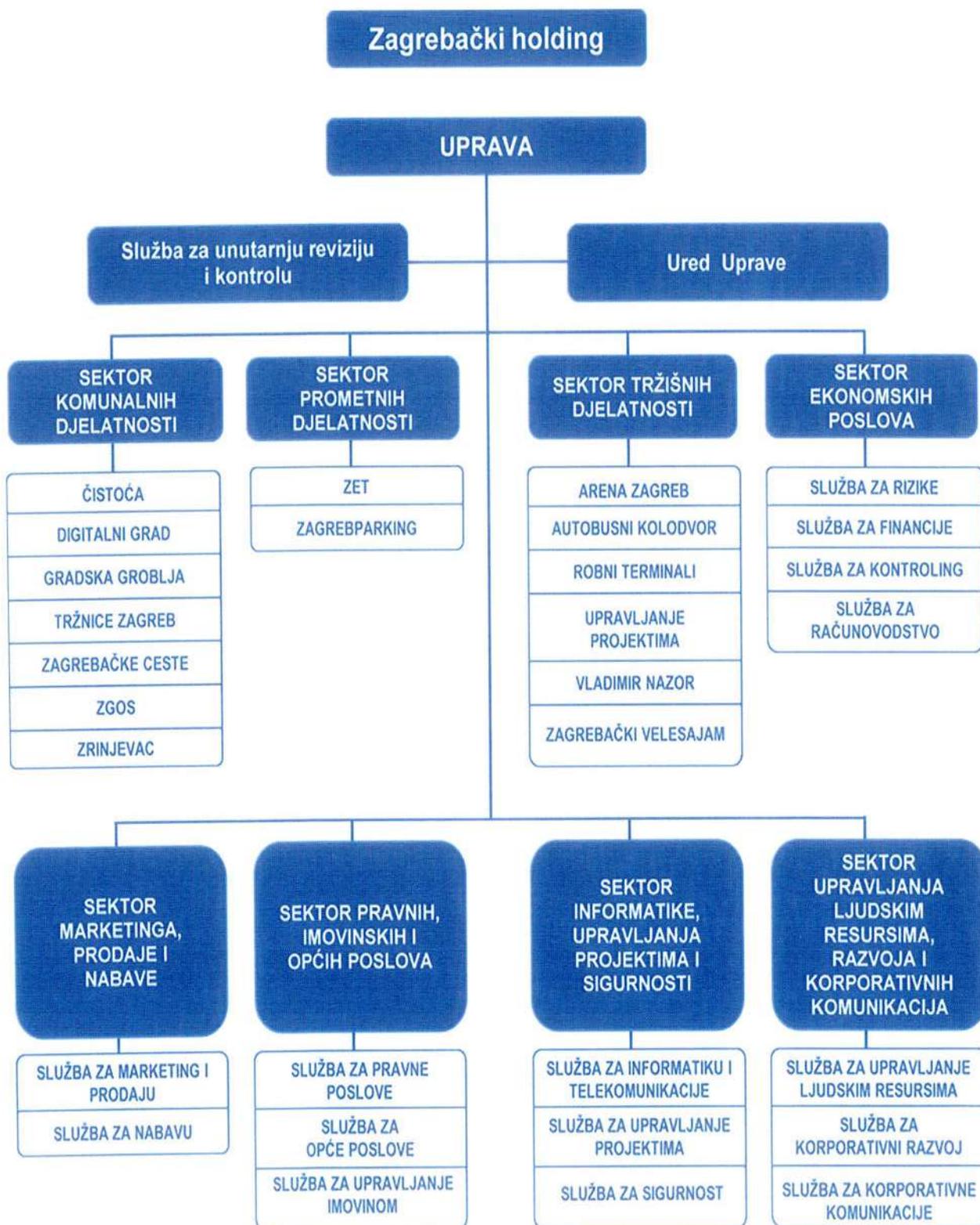
Ugovorom o pripajanju od 19. lipnja 2015. započeo je proces pripajanja društva Zagreb arena d.o.o. Zagrebačkom holdingu d.o.o. Postupak pripajanja društva Zagreb arena d.o.o. okončan je provedbom u registru Trgovačkog suda u Zagrebu dana 15. listopada 2015. godine, dok je brisanje društva Zagreb arena d.o.o. u registru izvršeno dana 27. listopada 2015. godine.

Usporedo s postupkom pripajanja tekao je i proces osnivanja podružnice Sportski centar, koja je osnovana u skladu s nalazom Državnog ureda za reviziju (vezanog uz reviziju upravljanja sportskom dvoranom Arena Zagreb). Podružnica je u sudskom registru upisana s danom 15. srpnja 2015. godine. Nakon što je izvršeno brisanje društva Zagreb arena d.o.o. iz sudskog registra, pristupilo se promjeni naziva i sjedišta podružnice Sportski centar, pa spomenuta podružnica sada nosi ime Arena Zagreb sa sjedištem na adresi Vice Vukova 8, Zagreb.

Odlukom Uprave Društva od 23. rujna 2015. godine, u sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu dana 12. listopada 2015. godine proveden je postupak brisanja podružnice Upravljanje sportskim objektima.

Djelatnosti Društva grupirane su u tri poslovna područja: komunalne, prometne i tržišne djelatnosti. Kroz centralizirane poslovne funkcije upravlja se ulaganjima u investicijske projekte u cilju razvoja i unapređenja djelatnosti, gradske infrastrukture i komunalnih i uslužnih servisa.

Organizacijska struktura Društva na 31.12.2015. godine

Elementi strateškog okvira

Misija Društva je učinkovito pružanje komunalnih i gradskih urbanih servisa, odgovornim korporativnim poslovanjem, orijentiranim na postizanje i zadržavanje zadovoljstva svih uključenih nositelja interesa.

Vizija Društva je postati sinonim ugodnog, organiziranog i zdravog življenja u Zagrebu, primjer izvrsnosti u pružanju javnih usluga te pokretač, promicatelj i nositelj poslovnog razvoja Grada Zagreba i Republike Hrvatske.

Trajno opredjeljenje za korporativnu odgovornost i poslovnu izvrsnost s ciljem postizanja optimalne kombinacije cijene i kvalitete usluga, operativne efikasnosti, unaprjeđenja ugodnosti gradskog života te zadovoljstva korisnika, radnika, vlasnika, društvene i poslovne zajednice temeljne su vrijednosti Društva.

U skladu s elementima strateškog okvira oblikovane su izjave o misiji i viziji.

Izjava o misiji:

Omogućavamo Zagrepčanima i lokalnoj zajednici zdrav, ugodan i siguran urbani život. Svaki dan.

Izjava o viziji:

Biti pouzdan član zagrebačkih obitelji i pozitivna energija gradskog života.

Ključni cilj poslovanja u srednjoročnom razdoblju je stvaranje preduvjeta, a zatim generiranje održivog rasta Društva te oslobađanje bilančnog potencijala za fokusirano investiranje.

2. Korporativno upravljanje

Društvo pripada zatvorenom sustavu korporativnog upravljanja, u kojem su aktivirani svi mehanizmi svojstveni za trgovačka društava s ograničenom odgovornošću. U reguliranju načina rada i ponašanja Društvo je opredijeljeno za prakticiranje visokih standarda korporativnog upravljanja, temeljenim na OECD načelima te korporativnu odgovornost i transparentnost poslovanja.

Društvo djeluje u okviru dualnog modela korporativnog upravljanja, kojeg čine dvije upravljačke razine: Uprava i Nadzorni odbor te Revizijski odbor. Putem Skupštine Društva Grad Zagreb kao jedini osnivač provodi svoju ulogu i poslovnu politiku vlasnika.

Na razini Društva djeluje Etičko povjerenstvo i Povjerenstvo za zaštitu potrošača. Djelovanje ovih tijela odnosi se i na sastavnice Grupe Zagrebački holding.

2.1. Organi Društva

Uprava

Članovi Uprave Zagrebačkog holdinga d.o.o. tijekom 2015. i 2014. godine bili su:

2015. godina

1. Daniela Franić privremena upraviteljica od 31. listopada 2014. do 5. ožujka 2015.godine; Dejan Fičko predsjednik Uprave od 6. ožujka 2015. do 15. lipnja 2015. godine; Ana Stojić Deban, predsjednica Uprave od 16. lipnja 2015. godine
2. Daniela Franić, članica Uprave od 6. ožujka 2015. godine
3. Marija Cvrle, članica Uprave od 6. ožujka do 15. lipnja 2015. godine
4. Denis Nikola Kulišić, član Uprave od 6. ožujka do 15. lipnja 2015. godine
5. Krešimir Kvaternik, član Uprave od 6. ožujka do 15. lipnja 2015. godine

2014. godina

1. Slobodan Ljubičić, predsjednik Uprave do 30. listopada 2014. godine
2. Ivan Tolić, član Uprave do 4. studenoga 2014. godine
3. Daniela Franić, članica Uprave do 30. listopada 2014. godine; privremena upraviteljica od 31. listopada 2014. godine do 5. ožujka 2015. godine
4. Ante Samodol, član Uprave do 12. svibnja 2014. godine
5. Zdenko Milas, član Uprave do 6. ožujka 2015. godine
6. Nike Nodilo Lakoš, članica Uprave do 6. ožujka 2015. godine
7. Darija Jurica Vuković, članica Uprave do 6.ožujka 2015. godine

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora Zagrebačkog holdinga d.o.o. tijekom 2015. i 2014. godine bili su:

2015. godina

1. Mirna Šitum, zamjenica predsjednika (od 1. srpnja 2013. godine), predsjednica (od 8. prosinca 2014. godine)
2. Davor Štern, član (od 1. srpnja 2013. godine), zamjenik predsjednice (od 8. prosinca 2014. godine)
3. Ivan Šikić, član (od 1. srpnja 2013. godine)
4. Gojko Bežovan, član (od 1. srpnja 2013. godine)
5. Mirsad Srebreniković, član (od 28. svibnja 2015. godine)
6. Jelena Pavičić Vukičević, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
7. Andrea Šulentić, članica (od 28. svibnja 2015. godine)
8. Grgo Jelinić, član (od 28. svibnja 2015. godine)
9. Mirko Herak, član (od 28. svibnja 2015. godine)
10. Vladimir Ferdelji, član (od 8. prosinca 2014. godine do 1. srpnja 2015. godine)

2014. godina

1. Mirna Šitum, zamjenica predsjednika (od 1. srpnja 2013. godine), predsjednica (od 8. prosinca 2014. godine)
2. Maruška Vizek, zamjenica predsjednika (od 28. veljače 2012. godine do 28. svibnja 2015. godine)
3. Hrvoje Šimović, član (od 28. veljače 2012. godine do 28. svibnja 2015. godine)
4. Vida Demarin, članica (do 4. ožujka 2015. godine)
5. Gojko Bežovan, član (od 1. srpnja 2013. godine)
6. Ivan Šikić, član (od 1. srpnja 2013. godine)
7. Davor Štern, član (od 1. srpnja 2013. godine), zamjenik predsjednice (od 8. prosinca 2014. godine)
8. Vladimir Ferdelji, član (od 8. prosinca 2014. godine do 1. srpnja 2015. godine)

Skupština Društva

Jedini član Skupštine Društva je Grad Zagreb, a predstavnici člana tijekom 2015. i 2014. godine bili su:

2015. godina

1. Milan Bandić (od 22. travnja 2015. godine)
2. Sandra Švaljek (do 30. ožujka 2015. godine)
3. Slavko Kojić (od 28. lipnja 2013. godine)
4. Vesna Kusin (od 30. ožujka 2015. godine)

2014. godina

1. Milan Bandić (od 19. lipnja 2013. godine)
2. Sandra Švaljek (do 30. ožujka 2015. godine)
3. Slavko Kojić (od 28. lipnja 2013. godine)

2.2. Odnos s interesno-utjecajnim skupinama

Glavne interesno-utjecajne skupine s kojima je Društvo povezano i ostvaruje interakcije su: korisnici usluga, zaposlenici, Grad Zagreb, dobavljači, financijske institucije, sindikalne organizacije koje djeluju u Društvu i mediji. S obzirom na komunalnu djelatnost, rad Društva od vitalnog je značaja za Grad Zagreb, što dodatno ističe ukupnu odgovornost Društva.

U sklopu odnosa s interesno-utjecajnim skupinama, mogu se izdvojiti ključne aktivnosti: pružanje kvalitetnih usluga Društva svim korisnicima i komunikacija s korisnicima, educiranje i stručno usavršavanje radnika, osiguravanje sigurnih uvjeta i zaštite na radu te sindikalno djelovanje. Područje sukoba interesa i druga važna pitanja prihvatljivog poslovnog ponašanja zaposlenih i menadžmenta regulirana su Etičkim kodeksom, a u funkciji je samostalna jedinica interne kontrole koja pridonosi jačanju osobne i poslovne odgovornosti.

U 2015. godini nastavljaju se poboljšanja u povećanju transparentnosti rada Društva kao javnog servisa, te u dostupnosti javnosti. Važnost odnosa sa svim interesno-utjecajnim skupinama prepoznaje se i kroz uspostavljenu interaktivnu, formalnu i neformalnu komunikaciju izravnog oblika ili posredstvom web sučelja. Ovakva komunikacija omogućuje postavljanje pitanja, izražavanje mišljenja i raspravljanje o njima relevantnim temama. Posebni doprinos u tome ima Centar za korisnike u Ulici grada Vukovara 41 te web sučelje Zona za korisnike, kao i pozivni centar Zagrebačkog holdinga koji je započeo s radom u kolovozu 2015. godine. Uvođenjem jedinstvenog pozivnog broja 072 500 400 građanima su postale znatno dostupnije informacije o svim naknadama sadržanima u jedinstvenoj uplatnici, ali i o ostalim uslugama Zagrebačkog holdinga.

Opredjeljenjem za informacijsku transparentnost, Društvo utječe na svoju reputaciju u odnosima sa svim interesnim skupinama. Stoga se posebna pažnja posvećuje redovitom korporativnom izvještavanju, koje podrazumijeva dostupnost uz potpunu usklađenost izvještavanja prema zahtjevima Zakona o računovodstvu, Zakona o javnoj nabavi te Antikorupcijskom programu.

3. Korporativna održivost i odgovornost

Premda je temeljna zadaća Društva pružanje kvalitetnih javnih komunalnih usluga i dobra građanima Grada Zagreba, ono obavlja i druge djelatnosti od javnog interesa te ga karakterizira snažna povezanost financijskih i nefinancijskih ciljeva i interesa šire društvene zajednice unutar koje djeluje. Stoga je za Društvo od izuzetnog značaja opredjeljenje prema korporativnoj održivosti. Radi se o modelu upravljanja koji se rukovodi kratkoročnim i dugoročnim ekonomskim i ekološkim ciljevima kao i javnom interesu Grada Zagreba, kao svog osnivača.

U izvršenju svoje misije, uz maksimalnu zaštitu okoliša i zaštitu javnog interesa Grada Zagreba, dugoročna strateška opredjeljenja Društva usmjerena su na poslovnu izvrsnost te održivo djelovanje u interesu korisnika usluga i drugih zainteresiranih skupina Društva.

Šira perspektiva odgovornosti podrazumijeva odgovorno korporativno djelovanje, koje obuhvaća i zonu neekonomske odgovornosti, poput etičke i društvene odgovornosti, stoga su, pored misije i u ostvarivanje poslovnih ciljeva Društva ugrađena načela održivog razvoja i odgovornog društvenog ponašanja. Društvo drži da društveno odgovorna praksa unutar samog Društva, uključuje radnike i odnosi se na područja kao što su investiranje u ljudski kapital, zdravlje i sigurnost te upravljanje promjenama. Odgovorna praksa u sferi zaštite okoliša odnosi se uglavnom na način upravljanja resursima da nemaju štetne utjecaje na okoliš te redovno izvještavanje nadležnih ustanova o stanju okoliša u Društvu.

3.1. Društvena odgovornost

Društveno odgovorno poslovanje prepoznaje se kroz prakticiranje dobrovoljnih praksi u šest osnovnih područja: ekonomska održivost, uključenost društveno odgovornog poslovanja u poslovnu strategiju, radna okolina, zaštita okoliša, tržišni odnosi i odnosi sa zajednicom.

Budući je djelatnost Društva od temeljnog značaja za Grad Zagreb, kvaliteta pruženih usluga i izbor tehnologija izravno utječu na kakvoću i standard života svih stanovnika grada, što Društvo čini dodatno odgovornim za dosljedno promicanje društveno odgovornog poslovanja, kako u odnosu prema vanjskim korisnicima tako i poticanjem odgovornog ponašanja i socijalnog dijaloga prema vlastitim radnicima.

Stoga se sustavno nastoje povećati standardi odgovornog društvenog razvoja, zaštite okoliša te poštivanje socijalnih i ljudskih prava unutar same tvrtke te proširiti socijalni dijalog, stjecanje vještina, jednake mogućnosti, predviđanja i upravljanja promjenama. Područje ljudskih prava je složeno i obuhvaća političke, pravne i moralne dimenzije. Pored poštivanja ljudskih prava, maksimalna pažnja pridaje se poštivanju radnih standarda i radnog prava, a obuhvaća i elemente zaštite okoliša.

Osobita pozornost posvećuje se zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom putem prilagođenosti niskopodnih vozila javnog prijevoza te uključivanjem u radne procese u svojstvu zaposlenih osoba s različitim stupnjevima invaliditeta, koje svakodnevno uspješno sudjeluju u zahtjevnim i raznolikim aktivnostima svih naših podružnica. Društvo posebno ističe značajno poslovno partnerstvo s Ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (URIHO).

Primjenjujući vanjsku i unutarnju dimenziju društveno odgovornog poslovanja prema svim svojim nositeljima interesa, uz nultu stopu tolerancije svakog oblika neetičnog i koruptivnog ponašanja,

Društvo pridaje veliku pažnju dvjema najvećim interesnim skupinama – korisnicima usluga i radnicima.

Unutar društvenog odgovornog poslovanja promiče se praksa povećanja transparentnosti i javnosti poslovanja te jačanja osobne odgovornosti, uz sve intenzivniju suradnju s organizacijama civilnog društva kojom se nastoji uravnotežiti zahtjeve za unaprjeđenjem kvalitete života i ostvarenjem dobrobiti šire društvene zajednice.

3.1.1. Odgovornost prema korisnicima usluga i široj društvenoj zajednici

U cilju postizanja odgovornog, profesionalnog, etičnog i transparentnog poslovanja u cijelosti se primjenjuje Etički kodeks i Antikorupcijski program.

Društvo djeluje u javnom interesu. Stoga je u cilju osiguranja odgovornog, profesionalnog, etičnog i transparentnog poslovanja Uprava Društva donijela Etički kodeks koji sadržava osnovne smjernice i pravila etičkog ponašanja svih zaposlenika. Etičko povjerenstvo koje je počelo s djelovanjem 2011. godine, intenzivno je nastavilo s radom i tijekom 2015. godine. Svi korisnici usluga, poslovni partneri i radnici Društva, uz osiguranje zaštite privatnosti, pisanim ili elektroničkim putem Etičkom povjerenstvu mogu prijaviti nezakonito i/ili neetično postupanje u poslovanju. Sve zaprimljene prijave nepravilnosti dodatno se provjeravaju te se o konačnom zaključku povratno obavještava prijavitelj, odnosno ukoliko je došlo do povrede Etičkog kodeksa, obavijest o tome upućuje se Upravi Društva.

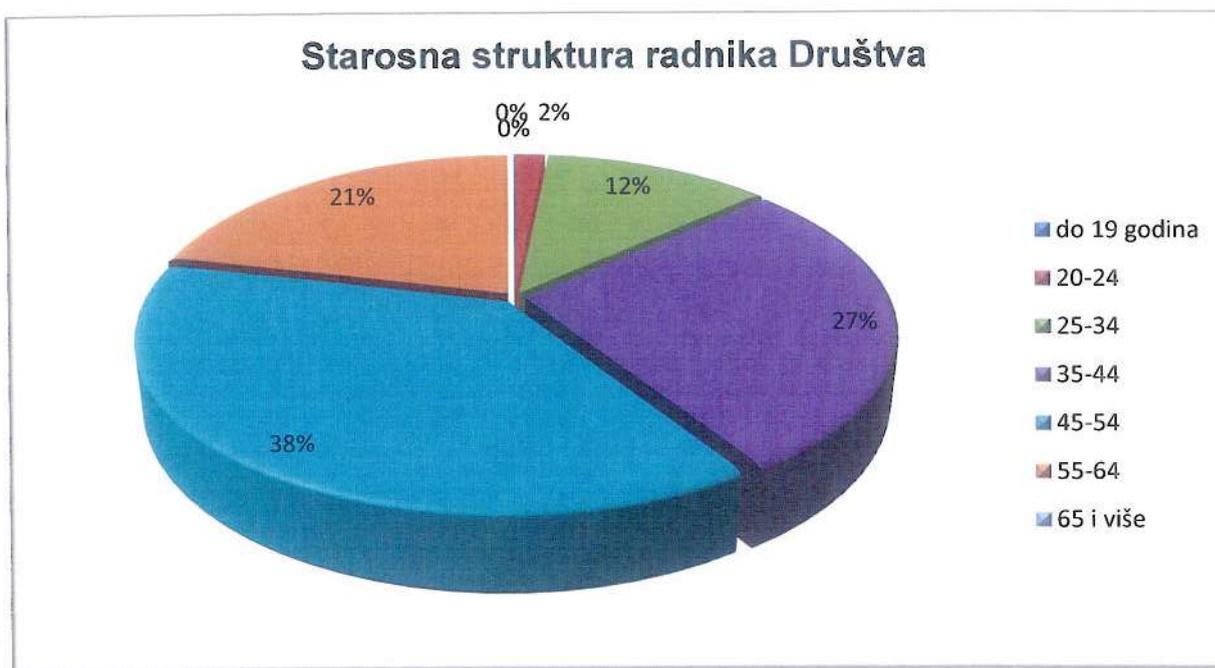
Upravo zbog osiguranja neposredne komunikacije s korisnicima poseban značaj ima Centar za korisnike na adresi Direkcije Društva. Tu korisnici na jednom mjestu mogu dobiti sve potrebne informacije o svim uslugama Društva te plaćati račune komunalnih usluga bez naknade. Postoji poseban prostor za reklamacije gdje se mogu uložiti pismene i usmene primjedbe i reklamacije na račune ili neku drugu uslugu Društva.

Zaštita potrošača Društva osigurana je kroz rad Povjerenstva za reklamacije potrošača. Reklamacije potrošača u prvom stupnju rješavaju, u podružnicama i ovisnim društvima, posebno ustrojena povjerenstva koja razmatraju pritužbe na usluge koje pruža pojedina podružnica ili ovisno društvo. Donošenjem Pravilnika za reklamacije potrošača utemeljeno je Povjerenstvo na razini Društva te je osigurano dvostupanjsko odlučivanje, čime je zaštita potrošača od mogućih zlouporaba dignuta na višu razinu. Nepristranost ovog Povjerenstva dodatno je osigurana time što su u njegovo članstvo, uz zaposlenike Društva i ovisnih društava, imenovani i predstavnici udruga za zaštitu potrošača.

Dio nastojanja Društva da pridonese boljitku zajednice u kojoj živimo i radimo predstavlja i sustav financijskih i naturalnih potpora organizacijama građanskog društva, prema mogućnostima. U suradnji s mjesnom samoupravom i organizacijama građanskog društva, Društvo teži uravnotežiti zahtjeve za unaprjeđenjem kvalitete života, ostvarenjem socijalne dobrobiti te efikasnim i isplativim poslovanjem komunalnih službi.

3.1.2. Odgovornost prema radnicima

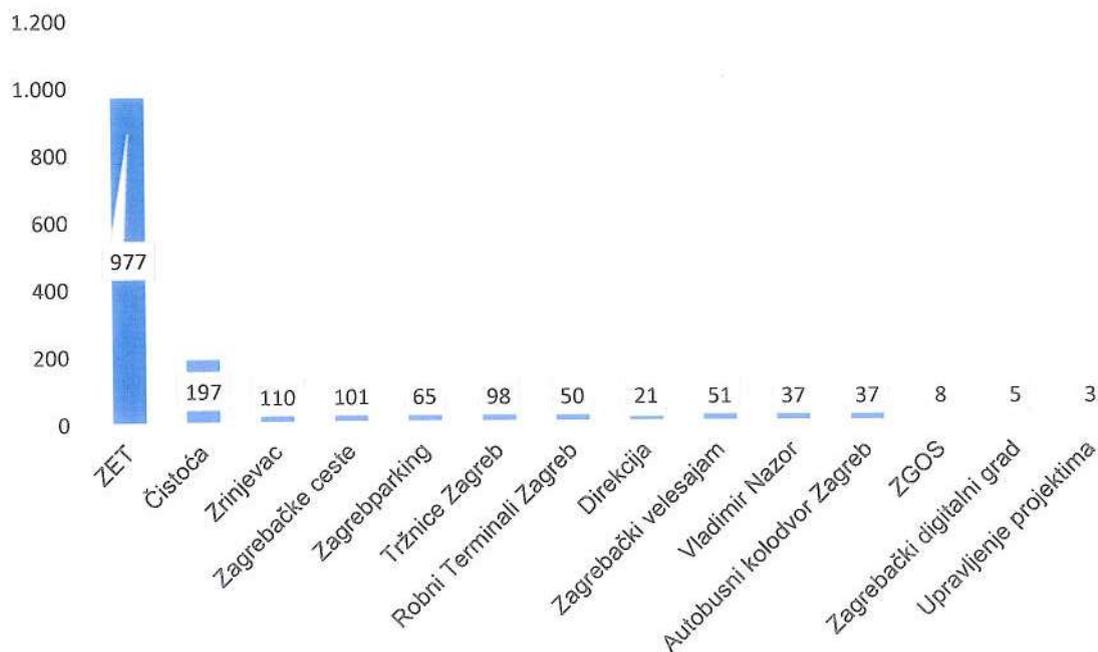
Uz brigu o zadovoljstvu korisnika usluga, Društvo osobitu pozornost posvećuje i dobrobiti svojih radnika. Radnici su najveća vrijednost i imaju središnju ulogu u izgradnji učinkovitog sustava koje svojim potencijalima omogućuje građanima i gospodarstvu grada Zagreba kvalitetnu uslugu. Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo je zapošljavalo 8.331 radnika, što predstavlja povećanje za 248 radnika u odnosu na stanje na dan 31. prosinca 2014. godine kada je bilo 8.083 radnika. Povećanje broja radnika u Društvu posljedica je povećanja broja radnika u podružnici ZET (+39 radnika), Čistoća (+144 radnika), Zagrebačke ceste (+117 radnika) i ZGOS (+4 radnika).

Na dan 31.12.2015 u Društvu je zaposleno 1.760 radnika starijih od 55 godina (21% zaposlenih):

O P I S	Ukupno	Godine starosti						
		do 19 godina	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 i više
Ukupno	8.331	6	128	988	2.292	3.157	1.760	

Struktura radnika starijih od 55 godina po podružnicama

U Društvu djeluje 32 sindikata a na snazi je Temeljni kolektivni ugovor za radnike u trgovačkom društvu Zagrebački holding d.o.o. kojim su detaljno utvrđena prava i obveze radnika.

Poštuju se odredbe Zakona o radu kojima je utvrđena obveza izvještavanja o svim pitanjima osobito važnim za gospodarski i socijalni položaj radnika, obveza savjetovanja prije donošenja odluke važne za položaj radnika, odnosno suodlučivanja s radničkim vijećem, odnosno sindikalnim povjerenikom. Navedene odredbe inkorporirane su i u interne akte Društva, razvijajući na taj način partnerski odnos sa sindikatima odnosno radničkim vijećima koji su ustrojeni i djeluju unutar Društva.

Osobita pozornost posvećuje se zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom. Javni gradski prijevoz nabavom niskopodnih vozila prilagođen je svim kategorijama korisnika. Stotine zaposlenika Društva, s različitim stupnjevima invaliditeta, svakodnevno uspješno sudjeluje u zahtjevnim i raznolikim aktivnostima svih podružnica Društva.

Za svoje radnike Društvo nastoji osigurati kontinuirano usavršavanje i dodatno obrazovanje radi povećanja efikasnosti. Redovito se provode i mjere zaštite kako bi se umanjio ili posve uklonio rizik koji se pojavljuje tijekom radnih aktivnosti, kako za zdravlje radnika tako i za radni okoliš.

3.2. Zaštita okoliša

Uz visoke standarde poslovne prakse kojima težimo, neizostavno je i jasno opredjeljenje na poboljšanju zaštite okoliša. U skladu s načelima održivog razvoja, Društvo na području Grada Zagreba provodi i razvija politiku održivog upravljanja okolišem. Sustav upravljanja kvalitetom i gospodarenja okolišem zasnovan je na zahtjevima međunarodnih normi ISO 9001:2000, ISO 9001:2008, ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007 i dr.

Društvo nizom aktivnosti i mjera djeluje odgovorno prema zaštiti okoliša. U cilju povećanja količina korisnog otpada, kontinuirano se postavljaju spremnici za odvojeno prikupljanje različitog otpada na zelenim otocima (papir, plastika, metal, staklo). U 2015. godini broj zelenih otoka je povećan sa 169 na 242. Također, postavljeno je i oko 90 spremnika za odvojeno prikupljanje tekstila i odjeće. Uvođenjem usluge odvoza glomaznog otpada isključivo na zahtjev korisnika usluge te ručnim sortiranjem prikupljenog glomaznog otpada i otpada s divljih odlagališta, smanjene su količine odloženog otpada, a povećane količine iskoristivog otpada koji se dalje oporabljuje.

Sukladno Odluci o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u Gradu Zagrebu, započelo se s naplatom usluge po načelu "onečišćivač plaća". U skladu s Planom gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. godine kontinuirano se radilo na povećanju broja spremnika za odvojeno prikupljanje otpada i organizaciji novih reciklažnih dvorišta.

U cilju ispunjenja zakonske obveze osiguranja funkcioniranja barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti Grada Zagreba, u tijeku su aktivnosti na izgradnji reciklažnih dvorišta na lokacijama: Klara (Sisačka ulica), Žitnjak (Čulinečka ulica), i Sesvete (naselje Sopnica Jelkovec). Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je odobrio sufinanciranje izrade projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnih dvorišta u 100%-tnom iznosu, a građenje (izgradnja i opremanje) i stručni nadzor građenja u iznosu do 80% opravdanih troškova.

Za područja onih gradskih četvrti u kojima trenutno ne postoje reciklažna dvorišta, planirana je nabava pet mobilnih reciklažnih dvorišta, a njihovo stavljanje u funkciju predviđeno je u prvoj polovici 2016. godine.

Prateći standarde ekološke i društvene odgovornosti, od 2007. godine u javni gradski prijevoz za potrebe sakupljanja otpada kao pogonsko gorivo uvodi se biodizel, a od 2008. u prometu su i autobusi na stlačeni prirodni plin. Politika nabavke vozila u javnom gradskom prijevozu i u ostalim djelatnostima, usmjerena je na daljnje proširenje voznog parka koji koristi ekološki prihvatljiva goriva, čime se djeluje na smanjenje onečišćenja iz gradskog prometa.

Krajem 2014. i početkom 2015. godine podružnica Čistoća je nabavila 41 novo vozilo za prikupljanje otpada koja zadovoljavaju emisijsku normu EURO VI, a 40% nabavne vrijednosti sufinancirano je sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Također, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost je na temelju javnog poziva za neposredno sufinanciranje ostalih mjera energetske učinkovitosti u prometu, prihvatio sufinanciranje projekta nabave električnih trokolica za podružnicu Čistoća.

Društvo putem podružnice ZGOS i tijekom 2015. godine aktivno i kontinuirano provodi mjere zaštite okoliša kroz uredan rad usklađenog odlagališta otpada Prudinec/Jakuševac koje se gradi temeljem građevne dozvole i potvrde izmjene glavnog projekta, a za izgrađeni i zatvoreni dio odlagališta 2014. godine je ishoda uporabna dozvola.

Podružnica ZGOS je u lipnju 2013. godine započela postupak utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za odlagalište otpada Prudinec/Jakuševac (ishođenje tzv. okolišne dozvole). Nakon uspješnog ispunjenja svih preduvjeta za ishođenje iste, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je u siječnju 2015. godine donijelo Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (okolišnu dozvolu) za isto odlagalište otpada s rokom do 31. prosinca 2018. godine.

Na odlagalištu otpada obavlja se detaljno praćenje stanja okoliša (monitoring) odlagališta. Monitoring uključuje: praćenje kakvoće zraka, mjerenja meteoroloških parametara, mjerenja sastava odlagališnog plina, mjerenja kakvoće procjedne i podzemne vode, praćenje rada interventnog crpnog sustava (ICS-a), praćenje brojnosti ptica na odlagalištu i mjerenje buke od rada postrojenja na odlagalištu.

Osim navedenoga, na odlagalištu otpada Prudinec/Jakuševac se, u svrhu izbjegavanja štetnih emisija u okoliš i energetskog iskorištavanja plina, nadzirano prikuplja i obrađuje odlagališni plin. Radi se o malom termoenergetskom objektu – mTEO, koji je ujedno i jedini objekt u Republici Hrvatskoj kojim se proizvodi električna energija iz deponijskog plina. Putem ovog postrojenja za proizvodnju električne energije iz deponijskog plina, omogućuje se zaštita ozonskog sloja, izbjegavanje efekta staklenika te proizvodnja električne i toplinske energije iz prikupljenog odlagališnog plina.

Na mTEO postrojenju je od prosinca 2004. godine do prosinca 2015. godina ukupno iz tijela odlagališta iscrpljeno 96.667.197 m³ odlagališnog plina, te je sav obrađen na mTEO postrojenju. U veljači 2015. godine je u rad stavljen i treći plinski motor-generator.

Energetsku djelatnost proizvodnje električne energije podružnica ZGOS obavlja sukladno izdanoj dozvoli od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije iz svibnja 2013. godine, te Rješenjem o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije iz prosinca 2014. godine. Električna energija se plasira na tržište na temelju ugovora o otkupu električne energije iz postrojenja koje koristi obnovljivi izvor energije s Hrvatskim operaterom tržišta energije d.o.o.

Društvo je i tijekom 2015. godine nastavilo primjenjivati rezultate i iskustva stečena na projektima Civitas Elan i Clean Fleets, korištenjem ekološki prihvatljivih goriva, sukladno načelima održivog razvoja: bio-dizel u podružnici Čistoća i prirodni plin u podružnici ZET. To je u skladu s "Clean Vehicles Directive" (Direktivom o ekološki prihvatljivim vozilima), čiji cilj je podupiranje javnih vlasti i tvrtki koje pružaju uslugu javnog prijevoza da se orijentiraju na korištenje ekološki i energetski učinkovitijih vozila.

Početak 2015. godine Društvo su uključilo u dva projekta Europske komisije u sklopu programa Horizon 2020. Podružnica Čistoća je koordinator i idejni začetnik projekta *Bin2Grid* koji ima za cilj implementirati i promovirati mogućnosti održivog gospodarenja otpadom od hrane, a u svrhu proizvodnje biogoriva. U projektu sudjeluje ukupno 8 partnera iz zemalja EU, a ciljani gradovi pored Zagreba su Skopje, Malaga i Pariz. Trajanje projekta je tri godine, odnosno do kraja 2017.

Drugi projekt na kojem podružnica Čistoća sudjeluje kao partner je *PPI4Waste* (Public Procurement of Innovation for Waste), koji za cilj ima identifikaciju naprednih tehnologija i procesa u sektoru gospodarenja otpadom te razvoju mogućnosti zelene javne nabave. Na projektu sudjeluje ukupno 8 partnera iz različitih EU zemalja. Trajanje projekta je 2,5 godine.

Pored navedenih aktivnosti, Društvo permanentno inicira i sudjeluje u nizu edukativnih akcija o značenju ekoloških vrijednosti i održivom razvoju, kao što je bila akcija novog sustava odvoza i naplate otpada. Društvo usklađuje interne akte s promjenama regulative o zaštiti okoliša i ostvaruje kontinuiranu suradnju s nadležnim gradskim tijelima, nadležnim ministarstvom, Agencijom za zaštitu okoliša i Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, prikuplja podatke za Registar za onečišćenje okoliša (ROO) koje dostavlja Uredu za zaštitu okoliša Grada

Zagreba i Agenciji za zaštitu okoliša na godišnjoj osnovi, provodi Projekt upravljanja okolišem u Društvu kroz postupak vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada i njegovom zbrinjavanju. U 2015. godini je napravljena izmjena i dopuna petogodišnjeg Plana gospodarenja otpadom, koji je dostavljen nadležnim tijelima. Također je izvršeno modeliranje poslovnih procesa u segmentu praćenja stanja zaštite okoliša.

3.3. Očekivani razvoj Društva

3.3.1. Poslovna transformacija

Statusnom promjenom podjele s osnivanjem prve grupe podružnica iz tržišne domene djelatnosti Društva u studenom 2013. godine (GSKG, AGM, Zagrebačka stanogradnja i Vodoopskrba i odvodnja) te odvajanjem dijela podružnice Upravljanje sportskim objektima u ustanovu u vlasništvu Grada u siječnju 2014. godine, započeta je transformacija Društva u holding kompaniju u suštinskom smislu te riječi.

Društvo se nalazi pred izazovima unapređenja poslovanja svih svojih sastavnica, sukladno zahtjevima konkurentskog poslovanja, uz poticanje tehnološkog unapređenja i podizanja ukupne kvalitete svojih usluga. Kvalitetno osmišljena i dobro provedena srednjoročna razvojna strategija jedan je od načina odgovora na nove izazove i sredstvo kojim se osigurava aktivna uloga u restrukturiranju. U tu svrhu je u 2015. godini Uprava Društva usvojila Nacrt razvojne strategije Zagrebačkog holdinga kojim se definira razvojni okvir i srednjoročni provedbeni akcijski plan kako samog Društva tako i povezanih društava i ustanove u vlasništvu Društva.

Razvojna strategija pripravljena je na temelju strateške analize okruženja i vlastitih sposobnosti s ciljem da:

- naznači strateške pravce organizacijskih promjena unutar Društva;
- definira prioritetna područja za ulaganja u unapređenje poslovanja;
- ubrza proces razvoja ljudskih potencijala u pogledu obrazovanosti, vještina i motivacije, uključujući sustave upravljanja, kontrole te prepoznavanja i nagrađivanja izvrsnosti.

Strategija razvoja Zagrebačkog holdinga 2014.–2020. „vertikalno“ je usklađena s nadređenim razvojnim dokumentima, odnosno jednim od četiri predložena osnovna područja financiranja za Hrvatsku iz ESI fondova za razdoblje 2014.–2020: „*jačanje institucionalnih kapaciteta i poticanje učinkovite javne uprave*“, na što se referira u nizu strateških dokumenata na nacionalnoj razini Republike Hrvatske. Također, u sklopu *Operativnog Programa za ljudske resurse* izdvojen je investicijski prioritet pod prioritetnom osi „*Pametna uprava*“, koji nalaže: „*investicije u institucionalne kapacitete i efikasnu javnu upravu i javne usluge na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, u svrhu pospješivanja reformi i dobre vladavine*“. Konačno, jedan od izdvojenih prioriteta u sklopu Strateškog cilja: „*Unapređenje sustava upravljanja razvojem*“ u sklopu Razvojne strategije Grada Zagreba – *Zagrebplana* jest: „*poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća*“.

3.3.2. Razvojna usmjerenja Društva

Vizija Društva ostvarit će se u idućem srednjoročnom razdoblju provedbom aktivnosti i projekata koji pridonose ostvarenju triju ključnih strateških ciljeva:

- **Strateški cilj 1** – Kvalitetna i pouzdana javna usluga
- **Strateški cilj 2** – Rast i razvoj
- **Strateški cilj 3** – Korporativna održivost (društveno odgovorno poslovanje, društveni, ekonomski i ekološki aspekt)

Određenje strateških ciljeva i strategije kao sredstva ostvarenja ciljeva poduzeća temelji se na definiranju korporativnih procesa i organizacijskoj strukturi koja će omogućiti i podupirati njihovo ostvarenje. Razvojni cilj Društva je povećanje kvalitete i opsega javnih usluga na dobrobit građana, gospodarstva i lokalne uprave i samouprave Grada Zagreba, podižući standard građana, konkurentnost gradskog gospodarstva, kao i reputaciju Grada Zagreba u odnosu na druge gradove. U realizaciji navedenog cilja Društvo se rukovodi ujedno i potrebom zadovoljenja javnih interesa i održivom profitabilnošću, pri čemu su ključni učinkovito upravljanje troškovima, unaprjeđenje poslovnih procesa te razvoj integriranog informacijskog sustava izvještajno upravljačke i operativne razine, uz paralelno, promišljeno ulaganje u razvoj novih i podizanje kvalitete postojećih usluga.

U skladu sa razvojnim smjernicama Grada, korporativna strategija predviđa strateško usmjerenje organskog rasta, a zatim strategiju ekspanzije za komunalni portfolio usluga, s naglaskom na efikasnost i marginalnu profitabilnost, dok se za probrani portfolio tržišnih usluga predviđa postizanje konkurentnosti te dosezanje leaderske pozicije u djelatnosti ili prepuštanje djelatnosti privatnom sektoru, ukoliko je trošak investiranja u postizanje odgovarajuće razine operativne učinkovitosti previsok za Društvo.

U narednom razdoblju nastavlja se s konsolidacijom poslovanja u svrhu zadržavanja pozitivnog poslovnog rezultata putem pojačane aktivnosti na povećanju prihoda, kontroli troškova te daljnjim poboljšanjima u poslovno-upravljačkim procesima, sve usmjereno na specifični cilj refinanciranja obveznica Društva.

Nakon višegodišnje faze usmjeravanja ulaganja u nekretnine i obnovu javnog prijevoza u visokim iznosima i na osnovu zaduženja, u aktualnim uvjetima investicije su prilagođene realnim izvorima financiranja te bi trebale rezultirati, temeljem parametara opravdanosti, efikasnijom alokacijom i sigurnijim povratima. Investicije u komunalne djelatnosti i ljudske potencijale odabrane su kao prioritete i čine temelj o čijoj efikasnosti ovisi budući razvoj Društva.

3.3.3. Projekti financirani EU sredstvima i sredstvima fondova

Nakon pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji intenzivirane su aktivnosti pripreme projekata za apliciranje sredstava iz strukturnih i kohezijskog fonda EU u suradnji s Gradom Zagrebom i nadležnim ministarstvima.

Formiran je Tim za pripremu i vođenje projekata sufinanciranih putem bespovratnih sredstava fondova EU i državnih potpora na razini Zagrebačkog holdinga. U primjeni je korporativni Priručnik o procedurama za pripremu i provedbu EU projekata. Intenzivirana je suradnja s Gradskim uredom za programe i projekte EU. Organizirano je sudjelovanje na edukaciji u okviru programa Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU o jačanju ljudskih potencijala za pripremu i korištenje fondova EU.

Nakon što su u prethodnom razdoblju realizirana tri projekta Europske komisije u kojima je sudjelovalo Društvo: s podružnicama Čistoća i ZET u projektu Clean Fleets (povučeno 20.000 €), s Gradom Zagrebom u projektu Civitas Elan (dodijeljeno 1.375.000 €) te u projektu UrbanBiogas (povučeno 80.000 €), Društvo je početkom 2015. godine uključeno u dva nova projekta Europske komisije, a odnosi se na projekte Bin2Grid i PPI4Waste.

Bin2Grid je projekt prijavljen Europskoj komisiji neposredno u sklopu programa Horizon 2020. Projekt se odnosi na mogućnosti odvojenog prikupljanja otpada od hrane u svrhu proizvodnje biometana i njegove upotrebe kao goriva putem lokalne mreže punionica. Očekivani rezultat projekta je povećanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora kroz održivo gospodarenje otpadom u četiri grada: Zagreb, Skopje, Malaga, Pariz. Projekt je započeo u siječnju 2015. i traje 3 godine, a podružnica Čistoća je koordinator projekta. Ukupan proračun projekta je 800.000 €, a udio Čistoće iznosi 95.000 € ili 712.500 kn. Od toga je podružnica Čistoća u 2015. realizirala 43.000 € ili 322.500 kn.

Projekt PPI4Waste je također prijavljen Europskoj komisiji neposredno u sklopu projekta Horizon 2020. Projekt se bavi EU smjernicama u gospodarenju otpadom s naglaskom na održivost i inovativnost te obuhvaća mjere i aktivnosti vezane uz zelenu javnu nabavu u gospodarenju otpadom. Cilj projekta je istražiti i uočiti glavne prepreke takve nabave kroz konkretne primjere praksi te predložiti alate i modele kako implementirati inovativnost i zelenu javnu nabavu u sektoru gospodarenja otpadom, temeljem strategije Europa 2020 i Direktiva Europskog parlamenta. Koordinator projekta je Tehnički Institut iz Seville, a podružnica Čistoća je jedna od 8 partnera na projektu iz sljedećih EU članica: Hrvatska, Belgija, Njemačka, Švedska, Španjolska, Nizozemska i Italija. Trajanje projekta je od siječnja 2015. do srpnja 2017. Ukupan proračun projekta je 1.000.000 €, a udio podružnice Čistoća iznosi 70.000 € ili 525.000 kn, od čega je podružnica Čistoća u 2015. realizirala 22.000 € ili 165.000 kn.

Potencijali kandidiranja projekata iz područja zbrinjavanja i gospodarenja otpadom za EU fondove temeljem Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014-2020 (prioritetna os 6: Zaštita okoliša i održivost resursa) za podružnice Čistoća, ZGOS i Zrinjevac su znatno veći od dosad ostvarenih ali ovise o usklađenosti gradskog Plana gospodarenja otpadom s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske koji je u izradi i koji naznačuje fokusiranje zbrinjavanja otpada kroz primarnu reciklažu bez postrojenja za spaljivanje. Tek po usvajanju novog Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu moći će se pristupiti realizaciji većih projekata.

U području prometa odnosno javnog prijevoza identificirano je nekoliko projekata s potencijalom za sufinanciranje iz fondova EU: Projekt unapređenja tramvajskog prometa u Zagrebu (projekt TRAM), projekt Tramvajski elektroenergetski sustav (projekt TRES), projekt nabave Električnih

autobusa (projekt EL_BUS), Revitalizacija Uspinjače, Idejni projekt Nova tramvajska remiza, Idejni projekt Novo mini tramvajsko spremište.

Navedeni projekti prosljeđeni su Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture s ciljem uvrštenja u Strategiju prometa Republike Hrvatske – Urbani promet, a u svrhu osiguranja podloge za postupak kandidiranja za sufinanciranje iz fondova EU.

Također, za pristupanje provedbi kandidiranja navedenih projekata, posredstvom Gradskog ureda za programe i projekte EU, ostvarena je suradnja s predstavnicima JASPERS-a.

JASPERS je instrument tehničke pomoći Europske komisije kreiran u suradnji s Europskom investicijskom bankom (EIB-om) i Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD-om) za podršku infrastrukturnim projektima (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions - Zajednička pomoć za potporu projektima u europskim regijama).

Temeljem dogovora s JASPERS-om utvrđeno je poduzimanje dva skupa aktivnosti u svrhu omogućavanja sufinanciranja navedenih projekata javnog gradskog prijevoza iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova:

- 1) *Izrada tehničke analize postojećeg stanja* i identifikacija najkritičnijih problema u sustavu javnog prijevoza u Gradu Zagrebu koji će se moći financirati kao projekti koji nemaju alternative (tkz. 'No regret' projekti), odnosno projekti koje je moguće provesti neovisno o projektu *Masterplana prometa*, a odnose se na (a) rekonstrukciju (modernizaciju) osnovnih sekcija tramvajskih pruga, i (b) rekonstrukciju (modernizaciju) dijelova elektroenergetske mreže.
- 2) Nakon tehničke analize slijedi izrada *Razvojne strategije ZET-a*, kao nadopune *Masterplana prometa* koji se priprema za šire gradsko područje, a u svrhu poboljšanja održivosti poslovanja ZET-a i osiguranja održivosti javnog prijevoza u Gradu Zagrebu. Strategija se treba sastojati od dva dijela, analitičkog i razvojnog, pri čemu je u razvojnom dijelu potrebno utvrditi sustavne potrebe i prioritete ZET-a, načine poboljšanja poslovanja ZET-a te održanje stabilnosti javnog gradskog prijevoza.

Dakle, u sektoru javnog prijevoza, u prvoj fazi, moguće je sufinancirati iz izvora EU sljedeće projekte: (1) rekonstrukciju tramvajskih pruga, (2) rekonstrukciju dijelova elektroenergetske mreže i (3) izradu Razvojne strategije ZET-a.

Nastavit će se sudjelovanje Zagrebačkog holdinga (i njegovih podružnica ZET i Zagreparking) u izradi Masterplana prometa zagrebačkog metropolitanskog područja. Nositelj projekta je trgovačko društvo Integrirani promet zagrebačkog područja (IPZP). Masterplanom su obuhvaćeni prometni projekti Zagrebačkog holdinga sa srednjoročnom i dugoročnom perspektivom, od kojih izdvajamo projekt Razvoja infrastrukture i sustava parkiranja koji se nadovezuje na javni prijevoz (Park&ride sustav) te slijedom toga uvođenje Sustava s jedinstvenom kartom za javni prijevoz i parkiranje. Masterplan prometa kao podloga za prijavu projekata prema EU fondovima, također se mora uskladiti sa Strategijom prometa Republike Hrvatske, koji je mapirao Hrvatsku na šest regija (Grad Zagreb čini regiju zajedno s još 5 okolnih županija).

U sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014-2020 (prioritetna os 2: Poboljšanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija), postoje mogućnosti za povlačenje sredstava iz EU fondova za projekt izgradnje ili proširenja širokopolasne optičke mreže Grada Zagreba, putem podružnice Zagrebački digitalni grad. Pretpostavka za taj projekt je analiza stanja i mapiranje zona s potrebama širenja mreže.

3.3.4. Uspostava visokoučinkovite, pouzdane i sigurne informatičke i telekomunikacijske potpore poslovanju Društva

Standardizacija programske podrške poslovnim područjima i dalje je prioritet na kojem se intenzivno radi, pa je kroz razdoblje poslovne 2015. godine napravljeno slijedeće:

a) Proširenje korištenja sustava za upravljanje dokumentacijom

U sve podružnice Društva uveden je programski sustav za upravljanje dokumentacijom. Korištenje sustava na razini Društva logički je revidirano te je izlazni rezultat jedinstvena programska podrška, logički ujednačena za poslovno područje svih organizacijskih jedinica Grupe Zagrebački holding.

Dodatno, programski sustav je nadograđen u dijelu podrške poslovnim procesima vođenja pismohrane i pokrenute su aktivnosti za uspostavu jedinstvene pismohrane za Društvo.

b) Jedinstveni programski sustav za upravljanje ljudskim resursima i obračun plaće – unaprjeđenje korištenja i nadogradnja

Na razini Društva te dijela ovisnih društava (Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., GSKG d.o.o., AGM d.o.o.) implementirana je jedinstvena programska podrška za poslovno područje upravljanja ljudskim resursima i obračuna plaće. Jedinstvena programska platforma obuhvaća sve procese iz domene upravljanja ljudskim resursima i obračuna plaća što podrazumijeva i uspostavljenu jedinstvenu bazu podataka te jedinstven proces obračuna plaća. U 2015. godini sustav je nadograđen i u dijelu upravljanja sudskim presudama iz radnih odnosa.

c) Registar i Jedinstvena uplatnica (JUP)

Kroz aktivnu podršku u radu Tima za JUP (jedinstvenu uplatnicu) realizirani su izlazni rezultati kako slijedi:

- registar je povezan s OIB sustavom te je omogućena automatska provjera OIB-a,
- Društvo je povezano sa sustavom eGrađani te je omogućena dostava PDF računa u korisnički pretinac,
- kreirana je digitalna arhiva PDF računa i obrazaca,
- izrađen je web servis za konsolidaciju matičnih podataka s društvom Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.,
- kreirana je kartica kupca koja je dostupna putem sustava eGrađani,
- pripremljeni su prijedlozi daljnjih aktivnosti za unaprjeđenje projekta 'Registar objekata i korisnika'.

3.3.5. Izdvojeni kapitalni infrastrukturni projekti - izgradnja svjetlovodne distribucijske mreže u gradu Zagrebu

Podružnica Zagrebački digitalni grad provodi projekt izgradnje svjetlovodne distribucijske mreže (SDM) u naselju Vrbani III, Zagreb. Ova podružnica, kao infrastrukturni operator, gradi otvorenu mrežu koja krajnjim korisnicima omogućuje slobodan izbor operatora usluge. Takvim tipom mreža omogućuje se da jedan operator postavlja, održava i upravlja svjetlovodnom infrastrukturom u zgradama, uz obvezu davanja pristupa mreže svim drugim operatorima. Pristup ovakvoj mreži se omogućuje svim operatorima uz ravnopravne i nediskriminirajuće uvjete, čime se izbjegava nepotrebno, odnosno ekonomski neopravdano multipliciranje svjetlovodnih instalacija (i s time povezanih radova) u zgradama, tj. da svaki operator postavlja svoju infrastrukturu u zgradama. Ovakav otvoreni pristup podržava i Europska komisija u vidu Direktive 2014-61-EU o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina.

Izgradnja ove vrste infrastrukture također izravno pomaže ostvarenju ciljeva EU Digital Agenda-e 2020, posebice u cilju osiguranja infrastrukturnih preduvjeta za ispunjenje cilja opće pokrivenosti širokopojsnim pristupom minimalne brzine 30 Mbit/s i cilja da 50% kućanstava koristi širokopojsni pristup minimalne brzine 100 Mbit/s.

Projekt izgradnje svjetlovodne distributivne mreže naselja Vrbani III obuhvaća približno 2.200 krajnjih korisnika (stambene jedinice, poslovni prostori, škole, vrtići, itd.) i tehnički je podijeljen u četiri distributivna čvora. Procijenjena ukupna vrijednost projekta (odobrena sredstva) iznosi 4.000.000 kn. Svaki distributivni čvor (manji SDM) obuhvaća izgradnju vanjskog samostojećeg telekomunikacijskog ormara (distributivnog čvora) s pripadajućom pasivnom opremom, te određeni broj instalacija u ulazima zgrada i pripadajući broj stanova u kojima je neophodno provesti svjetlovodnu instalaciju.

	Status 31.12.2015.	Status 31.12.2014.
Broj DČ	4	4
Ukupan broj ulaza	82	82
Broj ulaza s potpisanim ugovorima (dozvola gradnje)	46	35
Broj ulaza s izvedenim instalacijama u zajedničkim dijelovima	41	19
Ukupan broj stanova	2.124	2.124
Broj stanova sa izvedenim instalacijama	737	125

Izgradnja SDM-a naselja Vrbani III se odvija u fazama. Tijekom 2014. godine realiziran je najveći dio investicije (gradnja distributivnih čvorova i gradnja svjetlovodne mreže od distributivnog čvora do ulaza u zgrade), te instalacije u 19 ulaza u zgradama i 125 instalacija u stanovima.

U 2015. godini izvedene su instalacije u 22 ulaza i 612 stanova. Važno je napomenuti da je preduvjet za izgradnju instalacije u zajedničkim dijelovima zgrada potpisivanje ugovora s predstavnikom suvlasnika, kojim se dozvoljava gradnja, kao i dozvola vlasnika stana za izvođenjem svjetlovodne instalacije unutar svakog stana.

Osim navedenog, podružnica Zagrebački digitalni grad priprema uvođenje sustava nadzora i upravljanja samostojećim vanjskim razvodnim ormarićima na području grada Zagreba, s ciljem učinkovitog upravljanja prostornim resursima grada Zagreba.

4. Rezultat poslovanja i financijska izvješća Društva

Rezultat poslovanja Društva prikazan je izvještajem o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine dok je financijsko stanje Društva za 2015. godinu prikazano izvještajem o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine. U nastavku je prikazan skraćeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i skraćeni izvještaj o financijskom položaju Društva s iskazanim najvažnijim stavkama.

Tijekom 2015. godine, Društvo je ustanovilo promjene računovodstvenih politika i ispravke koje se odnose na prethodna razdoblja a koje su, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, provedene retroaktivno i za financijske izvještaje 2014. godine. Navedeno ima za posljedicu da su u ovom godišnjem izvješću prezentirani financijski izvještaji za 2014. godinu prepravljani u odnosu na izvještaje objavljene u prošlogodišnjem izvješću. Prepravci financijskih izvještaja za 2014. godinu odnose se na:

- **ulaganja u nekretnine – MRS 40.** U 2015. godine izvršen je ispravak računovodstvene pogreške vezan za ulaganja u nekretnine, na način da se dio nekretnina koje su se prethodno vrednovala po MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, prate i vrednuju po drugom računovodstvenom standardu MRS 40 – Ulaganja u nekretnine,
- **rezerviranja za primanja zaposlenika (solidarne potpore i otpremnine) – MRS 19.** U skladu s odredbama Kolektivnog ugovora tijekom 2015. godine izvršeno je rezerviranje razlike troškova solidarnih potpora (za smrt radnika, smrt člana uže obitelji, nastanak invalidnosti, nabava medicinskih pomagala, za rođenje djeteta, za bolovanje duže od 90 dana i dr.) i otpremnina od neto kako je bilo prethodno iskazano do bruto iznosa obveze te je navedena promjena provedena retroaktivno.

4.1. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Društva za 2015. i 2014. godinu prikazan je kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Promjena
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015. - 2014. %
Poslovni prihodi	3.146.417	3.216.737	(2%)
Poslovni rashodi	2.896.053	2.964.736	(2%)
Financijski prihodi	91.833	107.261	(14%)
Financijski rashodi	288.736	332.864	(13%)
Ukupni prihodi	3.238.250	3.323.998	(3%)
Ukupni rashodi	3.184.789	3.297.600	(3%)
Dobit prije oporezivanja	53.461	26.398	103%
Porezni prihod/ rashod	7.500	(4.600)	(263%)
Dobit tekuće godine	60.961	21.798	180%
Ostala sveobuhvatna dobit/ gubitak	29.926	(5.889)	(1131%)
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	90.887	15.909	665%

4.1.1. Prihodi

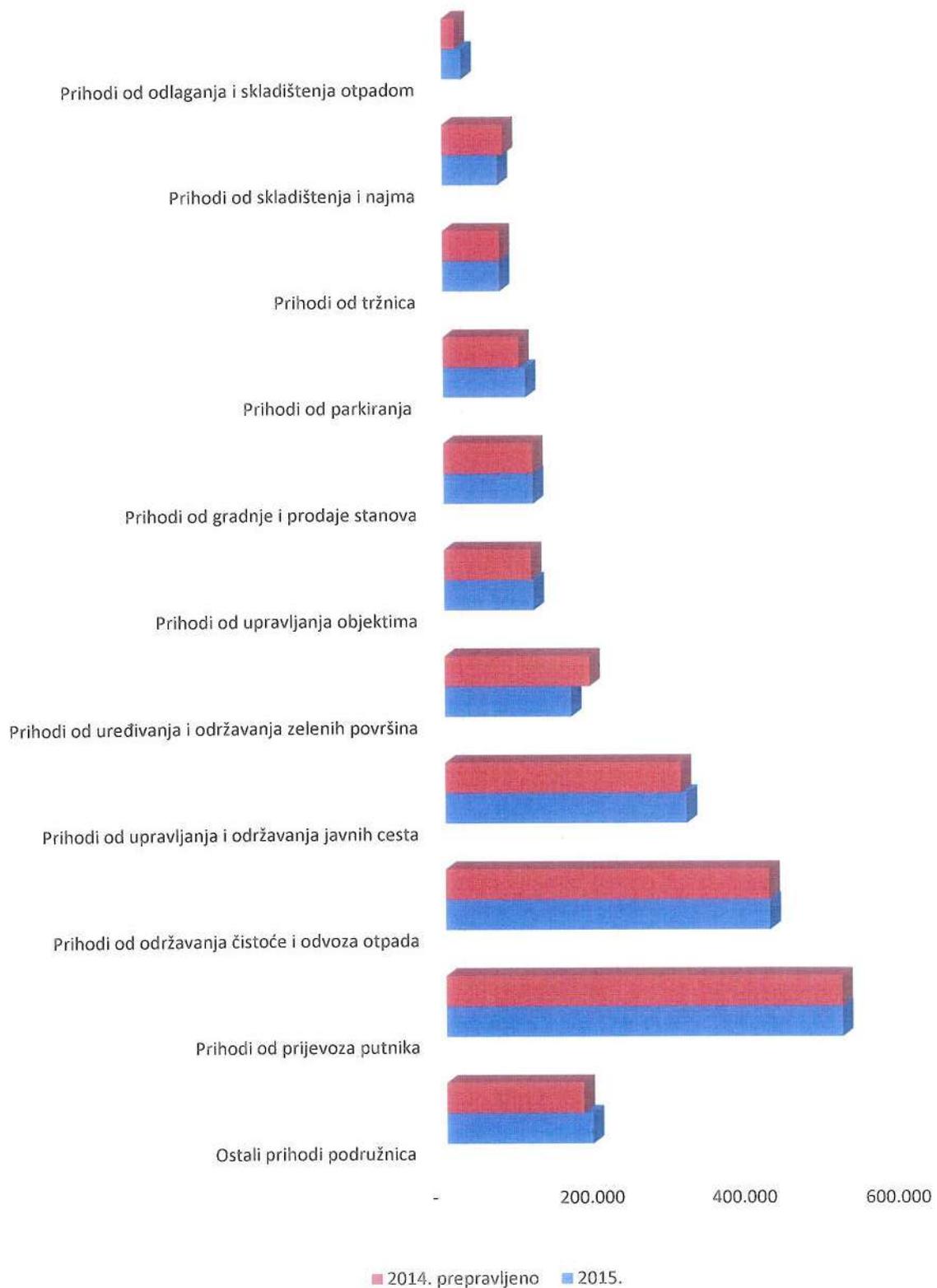
/i/ **Poslovni prihodi** u 2015. godini smanjeni su 70.321 tisuća kuna u odnosu na 2014. godinu i prikazani su kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Prihodi od prodaje	2.127.015	2.117.058	100,5
Ostali poslovni prihodi	1.019.402	1.099.679	92,7
Ukupno	3.146.417	3.216.737	97,8

/i-1/ **Prihodi od prodaje** 2015. godine za 9.957 tisuća kuna su veći u odnosu na ostvarenje 2014. godine. U nastavku slijedi struktura prihoda od prodaje po pojedinim poslovnim segmentima:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Prihodi od prijevoza putnika	516.488	516.196	100,1
Prihodi od održavanja čistoće i odvoza otpada	423.824	422.824	100,2
Prihodi od upravljanja i održavanja javnih cesta	315.665	307.916	102,5
Prihodi od uređivanja i održavanja zelenih površina	165.189	189.365	87,2
Prihodi od upravljanja objektima	117.251	114.089	102,8
Prihodi od gradnje i prodaje stanova	116.968	116.490	100,4
Prihodi od parkiranja	107.759	99.196	108,6
Prihodi od tržnica	74.320	74.764	99,4
Prihodi od skladištenja i najma	72.417	79.422	91,2
Prihodi od odlaganja i skladištenja otpadom	25.572	17.131	149,3
Ostali prihodi podružnica	191.562	179.666	106,6
Ukupno	2.127.015	2.117.058	100,5

Prihodi po poslovnim segmentima (u 000 kn)

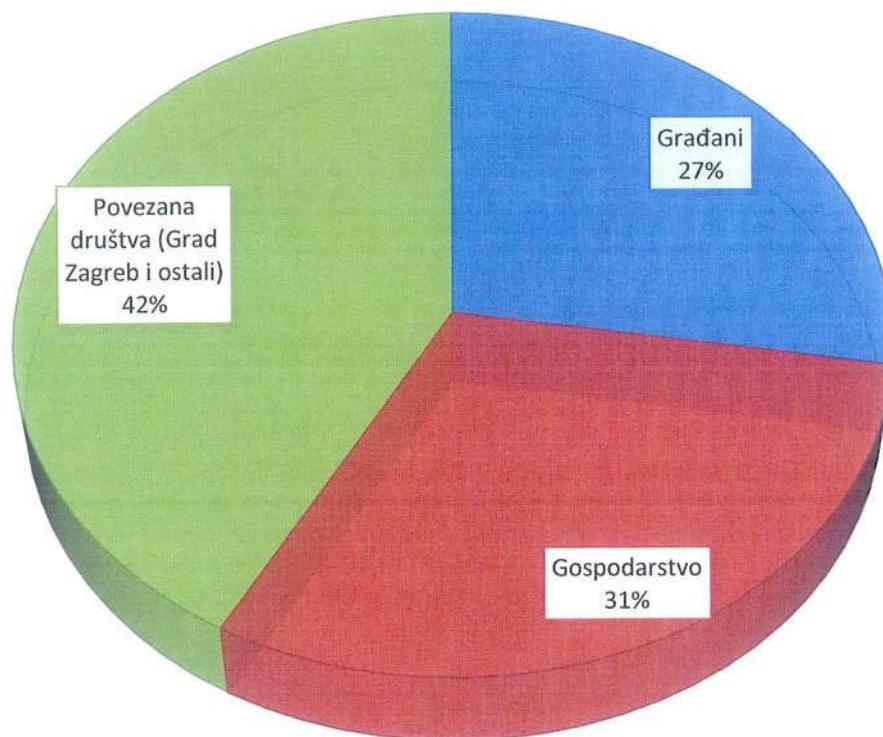
S obzirom da se prihodi od prodaje ostvaruju od različitih djelatnosti koje međusobno nisu usporedive, u nastavku dajemo prikaz naturalnih pokazatelja podružnica ZET i Čistoća koje zajedno sudjeluju sa 45% u ukupno ostvarenim prihodima od prodaje u 2015. godini:

Podružnica	Osnovne vrste usluga	Jedinica mjere	Ostvareno		Indeks
			I-XII. 2015.	I-XII. 2014.	
1	2	3	4	5	6=4/5
ZET	Pojedinačne karte - u vozilu	komad	6.712.368	5.088.747	132,0%
	Pojedinačne karte - izvan vozila	komad	5.159.088	5.498.271	93,8%
	Dnevne karte	komad	129.372	106.847	121,1%
	Mjesečne pokazne karte - Grad Zagreb	komad	728.856	723.715	100,7%
	- opće	komad	124.980	119.681	104,4%
	- đачke	komad	115.164	108.428	106,2%
	- studentske	komad	176.856	168.656	104,9%
	- umirovljeničke	komad	175.560	181.804	96,6%
	- socijalne	komad	136.308	145.146	93,9%
	Godišnje pokazne karte - Grad Zagreb	komad	1.987.656	1.978.850	100,5%
	- opće	komad	519.840	523.343	99,3%
	- đачke	komad	196.980	190.941	103,2%
	- studentske	komad	112.788	107.209	105,2%
	- umirovljeničke	komad	958.212	964.353	99,4%
- socijalne	komad	52.584	47.803	110,0%	
- invalidske	komad	147.240	145.201	101,4%	
Karte - uspinjača	komad	197.616	169.562	116,6%	
Mjesečne pokazne karte - izdvojeni gradovi i općine	komad	80.700	77.869	103,6%	
Godišnje pokazne karte - izdvojeni gradovi i općine	komad	4.170	4.379	95,2%	
Čistoća	Sakupljanje i odvoz komunalnog otpada		29.671.000	27.935.607	106,2%
	-prosječna i mjesečna zadužena površina	m ²	29.671.000	27.935.607	160,2%
	Održavanje j.p.p.		1.048.859.214	1.231.012.000	85,2%
	-ručno čišćenje j.p.p.	m ²	723.290.214	749.328.000	96,5%
	-strojno čišćenje j.p.p.	m ²	150.801.400	242.778.000	62,1%
	-pranje j.p.p.	m ²	174.767.600	238.906.000	73,2%
	Otpad odložen na deponije	t	232.080	235.125	98,7%
	Odvojeno prikupljanje otpada	t	20.800	25.928	80,2%

Ukupan broj prodanih karata podružnice ZET u 2015. godini, u odnosu na 2014. godinu, povećan je za 8,3%. Unatoč povećanju, prihodi od prodaje podružnice ZET su u 2015. godini približno jednaki ostvarenju 2014. godine, radi smanjenja cijena usluga za određene kategorije korisnika. Od 1. studenoga 2015. godine snižene su cijene mjesečnih i godišnjih kupona za učenike srednjih škola, sve redovne studente, nezaposlene osobe, umirovljenike i populaciju socijalne kategorije (mjesečni kupon po novim cijenama umjesto 120 košta 100 kuna, a godišnja karta umjesto dotadašnjih 1.200, košta 960 kuna).

U strukturi ukupnog broja prodanih karata značajno povećanje prodaje od 32% ostvarile su pojedinačne karte u vozilima, dok je prodaja istih izvan vozila manja za 6,2%. Ukupni efekt prodaje pojedinačnih karata u vozilima i izvan vozila je 12,1% veći broj prodanih karata u odnosu na 2014. godinu. Time je nastavljen trend povećane prodaje ove vrste karata započet u 2014., a na koji je najviše utjecalo ukidanje m-prijevoz usluge (od 1. kolovoza 2013. godine), smanjenje cijena pojedinačnih papirnatih karata (od 10. listopada 2013. godine) i intenzivna kontrola karata u vozilima, koja se provodi u kontinuitetu.

Prihodi od prodaje u 2015. godini prema različitim skupinama kupaca prikazani su kako slijedi:

Ostali prihodi od prodaje prikazani su kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Prihodi od pogrebnih djelatnosti	59.172	57.763	102,4
Prihodi od usluga autobusnog kolodvora	43.013	41.161	104,5
Prihodi od organiziranja sajмова i kongresa	40.161	39.672	101,2
Prihodi od putničkih agencija	28.642	22.255	128,7
Prihodi od najma telekomunikacijskih vodova i mreža	14.787	12.850	115,1
Prihodi od upravljanja i održavanja sportskih objekata	5.787	5.964	97,0
Ukupno	191.562	179.666	106,6

/i-2/ Ostali poslovni prihodi u 2015. godini, u odnosu na 2014. godinu, manji su za 80.277 tisuća kuna i prikazani su kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Prihodi od subvencija i potpora	574.605	681.472	84,3
Nerealizirani dobitci iz promjene fer vrijednosti investicijskih nekretnina	227.133	122.630	185,2
Prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda	105.527	130.958	80,6
Naplaćena otpisana potraživanja	55.888	51.923	107,6
Prihodi od ukidanja rezerviranja	32.687	55.439	59,0
Naplate šteta	4.841	7.334	66,0
Prihodi od prodaje dugotrajne imovine, viškova i procjena	2.726	13.381	20,4
Ostali poslovni prihodi	15.995	36.542	43,8
Ukupno	1.019.402	1.099.679	92,7

Prihodi od subvencija i potpora u najvećoj mjeri ostvareni su od Grada Zagreba, a obuhvaćaju:

- financijske potpore iz proračuna Grada za namjene koje su odobrene od Skupštine,
- financijske potpore za otplatu dospjelih kredita (glavnice, kamata, naknada).

Struktura prihoda od subvencija prikazana je kako slijedi:

Opis	u tisućama kuna					
	2015.			2014.		
	Grad Zagreb	Ostali	Ukupno	Grad Zagreb	Ostali	Ukupno
ZET	515.076	17.592	532.668	620.472	17.590	638.062
Ostale podružnice	40.309	1.628	41.937	41.193	2.217	43.410
Ukupno	555.385	19.220	574.605	661.665	19.807	681.472

Nerealizirani dobiti iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine priznati su za nekretnine kojima je po procjeni sudskog vještaka u 2015. godini povećana fer vrijednost. Istodobno je priznato i 183.223 tisuća kuna nerealiziranih gubitaka iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine za nekretnine kojima je smanjenja fer vrijednost tako da je neto promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine kroz dobit ili gubitak 43.910 tisuća kuna neto nerealiziranih dobitaka.

Prihodi od ukidanja odgođenih prihoda iskazuju se u visini obračunate amortizacije za kapitalna ulaganja (ulaganja u objekte i opremu komunalne infrastrukture) koja su financirana iz sredstava proračuna Grada Zagreb i drugih tuđih izvora (MRS 20 Državne potpore).

Prihodi od ukidanja rezerviranja prikazani su kako slijedi:

Opis	2015.	2014.
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn
Za godišnje odmore i ostalo	25.573	19.527
Po sudskim sporovima po procjeni odvjetnika	6.997	9.439
Za primanja zaposlenika	117	26.473
Ukupno	32.687	55.439

Prihodi od ukidanja rezerviranja ostvareni su u manjem iznosu prvenstveno zbog manjih prihoda od ukidanja rezerviranja prema MRS-u 19 (jubilarne nagrade, otpremnine, solidarne potpore).

Prihodi od naplata šteta odnose se na:

Opis	2015.	2014.
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn
Prihodi od naplaćenih šteta i ugovornih kazni	4.363	6.625
Ostalo (prihodi od otpisa obveza, odobrenih popusta i sl.)	478	709
Ukupno	4.841	7.334

/ii/ **Financijski prihodi** prikazani su kako slijedi:

Opis	2015.	2014.
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn
Pozitivne tečajne razlike	36.889	15.488
Prihodi od udjela u dobiti povezanih društava	27.796	25.364
Prihodi od kamata	24.510	31.803
Ostali financijski prihodi	2.638	34.606
Ukupno	91.833	107.261

Prihodi od udjela u dobiti povezanih društava iskazani u 2015. godini odnose se na udjele u dobiti ovisnih društava za 2014. godinu po društvima uključujući i udio od zadržane dobiti ostvarene u ranijim godinama za društvo Zagreb plakat d.o.o. a prikazani su kako slijedi:

- Gradska plinara Zagreb d.o.o. u iznosu od 9.314 tisuća kuna (50% ostvarene dobiti u 2014. godini po Odluci Skupštine),
- Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o. u iznosu od 12.056 tisuća kuna (50% ostvarene dobiti u 2014. godini po Odluci Skupštine),
- GSKG d.o.o. u iznosu od 617 tisuća kuna (50% ostvarene dobiti u 2014. godini po Odluci Skupštine),
- Zagreb plakat d.o.o. u iznosu od 5.809 tisuća kuna (51% ostvarene dobiti u 2014. godini i 51% zadržane dobiti ostvarene u ranijim godinama po Odluci Skupštine).

Iz razlike pozitivnih i negativnih tečajnih razlika u 2015. godini Društvo je ostvarilo dobit od 11.653 tisuća kuna (2014. godine gubitak od 21.699 tisuća kuna).

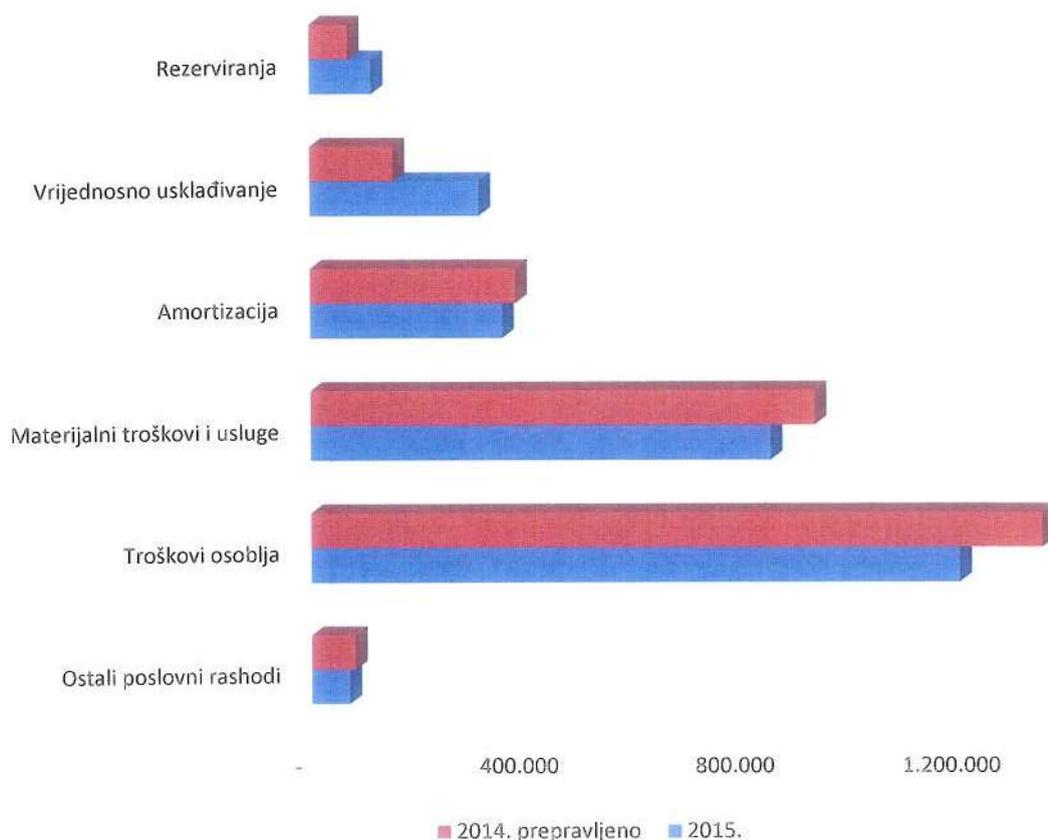
Ostali financijski prihodi 2015. godine, u odnosu na 2014. godinu, manji su za 32 milijuna kuna pošto je u 2014. godini u sklopu ove skupine prihoda iskazan prihod od diskonta prodanih potraživanja od Grada Zagreba bankama (po ugovorima za najam stanova i poslovnih prostora u naselju Novi Jelkovec).

4.1.2. Rashodi

/i/ Poslovni rashodi u 2015. godini iznose 2.896.053 tisuća kuna i u odnosu na 2014. godinu manji su za 68.683 tisuća kuna, odnosno 2,3%. Struktura istih prikazana je kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Materijalni troškovi i usluge	848.608	930.548	91,2
Troškovi osoblja	1.195.718	1.348.043	88,7
Amortizacija	354.355	378.768	93,6
Vrijednosno usklađivanje imovine	311.905	154.172	202,3
Rezerviranja	114.494	71.419	160,3
Ostali poslovni rashodi	70.973	81.786	86,8
Ukupno	2.896.053	2.964.736	97,7

Poslovni rashodi (u 000 kuna)

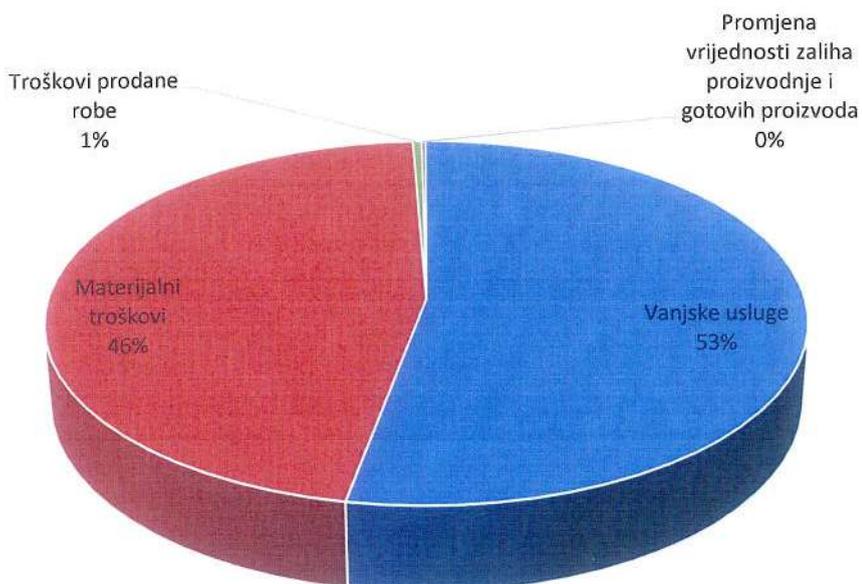

/i-1/ **Materijalni troškovi i usluge** u 2015. godini iznose 848.608 tisuća kuna i čine 29,3% ukupnih poslovnih rashoda. Ova skupina rashoda je u 2015. godini, u odnosu na 2014. godinu, smanjena za 82 milijuna kuna uslijed provedenih racionalizacija u potrošnji, smanjena cijena energenata i nabavnih cijena određenih sirovina i materijala te zbog manjeg intenziteta korištenja usluga vanjskih dobavljača.

Struktura materijalnih troškova i usluga prikazana je kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Vanjske usluge	451.521	484.125	93,3
Materijalni troškovi	395.042	443.820	89,0
Troškovi prodane robe	3.619	3.657	99,0
Promjena vrijednosti zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda	(1.574)	(1.054)	149,4
Ukupno	848.608	930.548	91,2

Struktura materijalnih troškova

Struktura vanjskih usluga prikazana je kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Usluge održavanja	147.372	161.900	91,0
Komunalne usluge i naknade	67.579	68.951	98,0
Troškovi kooperanata	41.135	53.618	76,7
Troškovi prijevoznih usluga	30.025	38.765	77,5
Premije osiguranja	28.030	30.557	91,7
Usluge obrade podataka i održavanja računanih programa	24.749	19.532	126,7
Usluge najamnina i zakupnina	19.558	30.142	64,9
Intelektualne usluge	14.481	16.716	86,6
Bankovne usluge i troškovi platnog prometa	7.490	5.134	145,9
Usluge reklame i promidžbe	2.297	3.637	63,2
Ostale vanjske usluge	68.805	55.173	124,7
Ukupno	451.521	484.125	93,3

U sklopu troškova vanjskih usluga najveći udio u ukupnim troškovima odnosi se na usluge održavanja (32,6%) koji u 2015. godini, u odnosu na prethodnu godinu, bilježe smanjenje za 14.528 tisuća kuna, prvenstveno zbog smanjenja kod podružnice ZET (-9.421 tisuća kuna) i Čistoća (-2.927 tisuća kuna). Smanjenje troškova usluga održavanja podružnice ZET vezano je uz istek vanjskih usluga održavanja autobusa, čije je održavanje preuzela podružnica, dok je podružnica Čistoća u 2015. godini imala manje troškove investicijskog održavanja u odnosu na 2014. godinu.

Troškovi kooperanta ostvareni u 2015. godini za 12.483 tisuća kuna su manji od istih u 2014. godini zbog manjih troškova kooperanata podružnica Zrinjevac (-6.930 tisuća kuna) kao rezultat manjeg intenziteta izvedenih radova i Zagrebačke ceste (-5.217 tisuća kuna) uslijed više izvedenih radova bez kooperanata.

Manje ostvareni troškovi usluga najamnina i zakupnina za 10.584 tisuća kuna u 2015. godini, u odnosu na ostvarenje prethodne godine, odnose se na podružnicu Čistoća i na istek operativnog leasinga specijalnih vozila za odvoz otpada u četvrtom kvartalu 2014. godine.

Materijalni troškovi prikazani su kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Troškovi utrošene energije	204.428	226.255	90,4
Troškovi sirovina i materijala	177.418	200.048	88,7
Otpis sitnog inventara	13.196	17.517	75,3
Ukupno	395.042	443.820	89,0

Na razini Društva u 2015. godini, u odnosu na ostvarenje 2014. godine, ostvareni su manji materijalni troškovi za 48.778 tisuća kuna, u sklopu kojih se značajno smanjenje odnosi na troškove utrošene energije (-21.827 milijuna kuna) i troškove sirovina i materijala (-22.630 tisuća kuna).

Troškovi energije su manji prvenstveno zbog manjih troškova motornog benzina i dizelskog goriva (-15.346 tisuća kuna) i manjih troškova električne energije (-5.639 tisuća kuna). Manji troškovi motornog benzina i dizelskog goriva ostvareni su prvenstveno uslijed niže cijene istih, a najviše kod podružnica ZET (-10.957 tisuća kuna) i Zagrebačke ceste (-1.855 tisuća kuna). Manji troškovi električne energije (-5.639 tisuća kuna) najvećim dijelom su vezani za podružnicu ZET, zbog manje ostvarenih kilometara u segmentu tramvajskog prijevoza, slijedom čega je ostvareno i manje kWh električne energije za vuču.

/i-2/ Troškovi osoblja prikazani su kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Troškovi neto plaća i naknada	665.178	684.046	97,2
Troškovi poreza i doprinosa	440.420	467.384	94,2
Naknade troškova zaposlenima i izdaci za ostala materijalna prava	90.120	196.613	45,8
Ukupno troškovi osoblja	1.195.718	1.348.043	88,7

Smanjenje troškova neto plaća i naknada te troškova poreza i doprinosa (-45.832 tisuća kuna) rezultat je manjeg prosječnog broja zaposlenih (u 2014. godini prosječan broj zaposlenih iznosio je 8.536 radnika dok je u 2015. godini iznosio 8.157 radnika). Naknade troškova zaposlenih i ostalih materijalnih prava prate tendenciju smanjenja prethodno spomenutih troškova te su za 106.493 tisuća kuna manje u odnosu na ostvarene u 2014. godini. U sklopu ovih troškova materijalno najznačajnije smanjenje odnosi se na troškove otpremnina (smanjenje od 101.359 tisuća kuna) i naknade troškova prijevoza na posao i s posla uslijed smanjenja broja prosječno zaposlenih (smanjenje od 4.219 tisuća kuna).

Naknade troškova radnicima i izdaci za ostala materijalna prava obuhvaćaju prava radnika po Kolektivnom ugovoru, a odnose se na naknade troškova prijevoza na posao i s posla, jubilarne nagrade, prigodna davanja (božićnica, regres, dar u naravi), otpremnine i ostala prava koja pripadaju radnicima. Struktura naknada prikazana je kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Naknade troškova prijevoza na posao i s posla	49.704	53.923	92,2
Prigodne nagrade i darovi radnicima (jubilarne nagrade, božićnica, uskrsnica, regres i dr.)	29.682	30.924	96,0
Otpremnine	3.261	104.620	3,1
Ostalo	7.474	7.146	104,6
Ukupno	90.120	196.613	45,8

/i-3/ **Troškovi amortizacije** u 2015. godini iznose 354.355 tisuća kuna i za 24.413 tisuća kuna su manji od ostvarenja iz 2014. godine (378.768 tisuća kuna). Materijalno značajne promjene unutar troškova amortizacije su nastale kod podružnice ZET u vidu smanjenja istih za 27.706 tisuća kuna prvenstveno zbog isteka amortizacije sustava ATRON dok su kod podružnice Čistoća veći za 7.683 tisuća kuna zbog nabave komunalne opreme i vozila krajem prosinca 2015. i početkom 2016. godine.

/i-4/ Troškovi **vrijednosnog usklađenja imovine** prikazani su kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014. %
Vrijednosno usklađenje ulaganja u nekretnine	183.223	28.537	642,0
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	108.960	93.996	115,9
Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	14.637	24.508	59,7
Vrijednosno usklađenje financijske imovine	5.085	7.131	71,3
Ukupno	311.905	154.172	202,3

/i-5/ Troškovi **rezerviranja** prikazani su kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014 %
Rezerviranja za primanja zaposlenih	43.916	21.717	202,2
Rezerviranja za započete sudske sporove	37.523	20.073	186,9
Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	20.473	15.619	131,1
Rezerviranja za troškove zbrinjavanja glomaznog otpada	10.095	11.800	85,6
Rezerviranja za sanaciju prirodnih bogatstava	2.487	2.210	112,5
Ukupno	114.494	71.419	160,3

Troškovi rezerviranja su u 2015. godini, u odnosu na 2014. godinu veći za 43.075 tisuća kuna ili 60,3%. U sklopu ovih troškova nastale su sljedeće promjene:

- rezerviranja za primanja zaposlenih (po MRS-u 19) su temeljem izračuna aktuaru veća za 22.199 tisuća kuna. Rezerviranja za primanja zaposlenih uključuju rezerviranja za otpremnine, jubilarne nagrade i solidarne potpore. Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, uz korištenje diskontne stope od 3,85%,
- rezerviranja za započete sudske sporove su veća za 17.450 tisuća kuna radi procjene o vjerojatnom gubitku sudskih sporova od strane odvjetničkih ureda i pravnih službi podružnica,
- rezerviranja za troškove zbrinjavanja glomaznog otpada manja su za 1.705 tisuća kuna i odnose se na podružnicu Čistoća,
- rezerviranja za sanaciju prirodnih bogatstava odnose se na troškove održavanja i nadzora nad odlagalištem Jakuševac nakon njegovog zatvaranja za narednih 30 godina u svrhu zaštite okoliša sukladno MRS-u 37 - Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina.

/i-6/ Ostali poslovni rashodi odnose se na:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015/ 2014. %
Kazne, penali i naknade šteta	29.262	30.587	95,7
Upravni i sudski troškovi	7.281	6.502	112,0
Članarine strukovnim zajednicama (HGK, turistička zajednica i druge)	4.710	4.917	95,8
Porezi i doprinosi neovisni o rezultatu	4.108	4.231	97,1
Darovanja, donacije i sponzorstva	3.002	2.321	129,3
Otpisana potraživanja	1.618	2.838	57,0
Sadašnja vrijednost rashodovane i prodane imovine	1.199	5.438	22,0
Ostali poslovni rashodi	19.793	24.952	79,3
Ukupno	70.973	81.786	86,8

Ostali poslovni rashodi su u 2015. godini manji za 10.813 tisuća kuna ili 13,2% u sklopu kojih najveći udio čine kazne, penali i naknade šteta sa 41,2% prvenstveno radi troškova kazni, penala i naknada šteta podružnice ZGOS uslijed iskazivanja troškova eko rente (koja se od srpnja 2013. godine računa po cijeni od 65 kn/t odloženog otpada) i radi iskazivanja troškova za umanjenu kakvoću življenja građana na području građevine zbrinjavanja otpada Prudinec-Jakuševac.

Upravni i sudski troškovi u materijalno značajnom iznosu odnose se na podružnice Zagrebparking i Čistoća koji nastaju prilikom utuženja potraživanja. Navedeni troškovi su u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu veći za 12%.

Otpisana potraživanja u 2015. godini u najvećoj mjeri se odnose na podružnicu Čistoća u iznosu od 1.035 tisuća kuna (u 2014. godini 2.483 tisuća kuna) uslijed otpisa nenaplativih potraživanja.

Sadašnja vrijednost rashodovane i prodane imovine u 2015. godini najvećim se dijelom odnosi na podružnicu ZET, u kojoj su navedeni rashodi realizirani u iznosu od približno milijun kuna.

Ostali poslovni rashodi odnose se na manjkove, nabavnu vrijednost prodanih zaliha, naknadno utvrđene troškove i ostale nespomenute rashode.

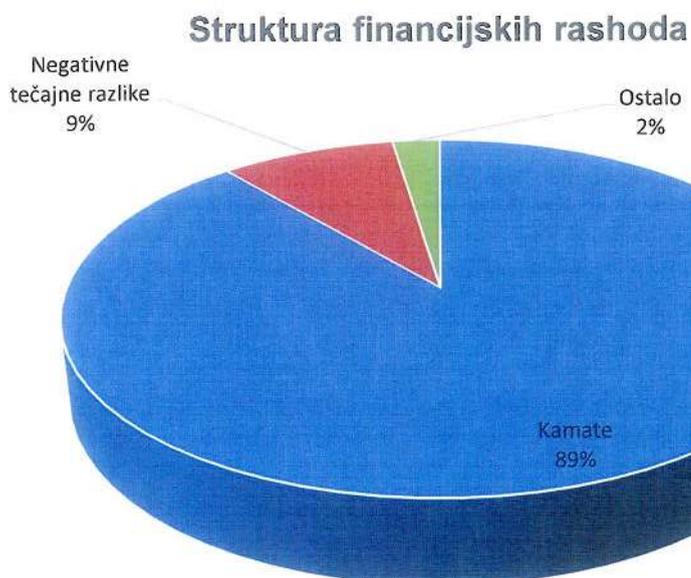
/iii/ **Financijski rashodi** prikazani su kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015.-2014. %
Financijski rashodi iz odnosa sa nepovezanim društvima	281.950	324.396	86,9
Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim društvima	-	4.185	-
Ostali financijski rashodi	6.786	4.283	158,5
Ukupno	288.736	332.864	86,7

Ostvareni financijski rashodi u 2015. godini manji su u odnosu na ostvarenje 2014. godine za 44.128 tisuća kuna ili 13,3%. Materijalno značajnija promjena u sklopu financijskih rashoda odnosi se na financijske rashode iz odnosa sa nepovezanim društvima u vidu smanjenja od 42.446 tisuća kuna radi manjih rashoda od kamata i pozitivnijeg efekta tečajnih razlika uslijed manjeg tečaja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na prethodnu godinu.

Struktura financijskih rashoda prikazana je kako slijedi:

Opis	2015.	2014.	Ostvarenje
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015.-2014. %
Kamate	256.680	289.277	88,7
Negativne tečajne razlike	25.236	37.187	67,9
Ostalo	6.820	6.400	106,6
Ukupno	288.736	332.864	86,7

4.1.3. Rezultat za 2015. godinu

Društvo je za 2015. godinu ostvarilo dobit nakon oporezivanja od 60.961 tisuća kuna i ista, u odnosu na rezultat poslovanja prepravljene 2014. godine, predstavlja bolji poslovni rezultat za 39.163 tisuća kuna, kao i dobit Društva prije oporezivanja u 2015. godini, u odnosu na 2014. godinu, koja je veća za 27.063 tisuće kuna.

<i>u tisućama kuna</i>			
Opis	2015.	2014. prepravljeno	Razlika 2015.-2014.
1	2	3	4=2-3
Poslovni prihodi	3.146.417	3.216.737	(70.320)
Poslovni rashodi	2.896.053	2.964.736	(68.683)
Financijski prihodi	91.833	107.261	(15.428)
Financijski rashodi	288.736	332.864	(44.128)
Ukupni prihodi	3.238.250	3.323.998	(85.748)
Ukupni rashodi	3.184.789	3.297.600	(112.811)
<i>Dobit prije oporezivanja</i>	<i>53.461</i>	<i>26.398</i>	<i>27.063</i>
Porezni prihod/ rashod	7.500	(4.600)	12.100
<i>Dobit nakon oporezivanja</i>	<i>60.961</i>	<i>21.798</i>	<i>39.163</i>
<i>Dobit iz operativnih aktivnosti</i>	<i>250.364</i>	<i>252.001</i>	<i>(1.637)</i>
<i>Gubitak iz financijskih aktivnosti</i>	<i>(196.903)</i>	<i>(225.604)</i>	<i>28.701</i>

Poslovni prihodi 2015. godine, u odnosu na iste ostvarene u 2014. godini, manji su za 70.320 tisuća kuna. U sklopu poslovnih prihoda, u 2015. godini ostvareni su veći prihodi od prodaje za 9.957 tisuća kuna, u odnosu na 2014. godinu, dok su ostali poslovni prihodi manji za 80.277 tisuća kuna. Na smanjenje ovih prihoda utjecale su sljedeće poslovne promjene:

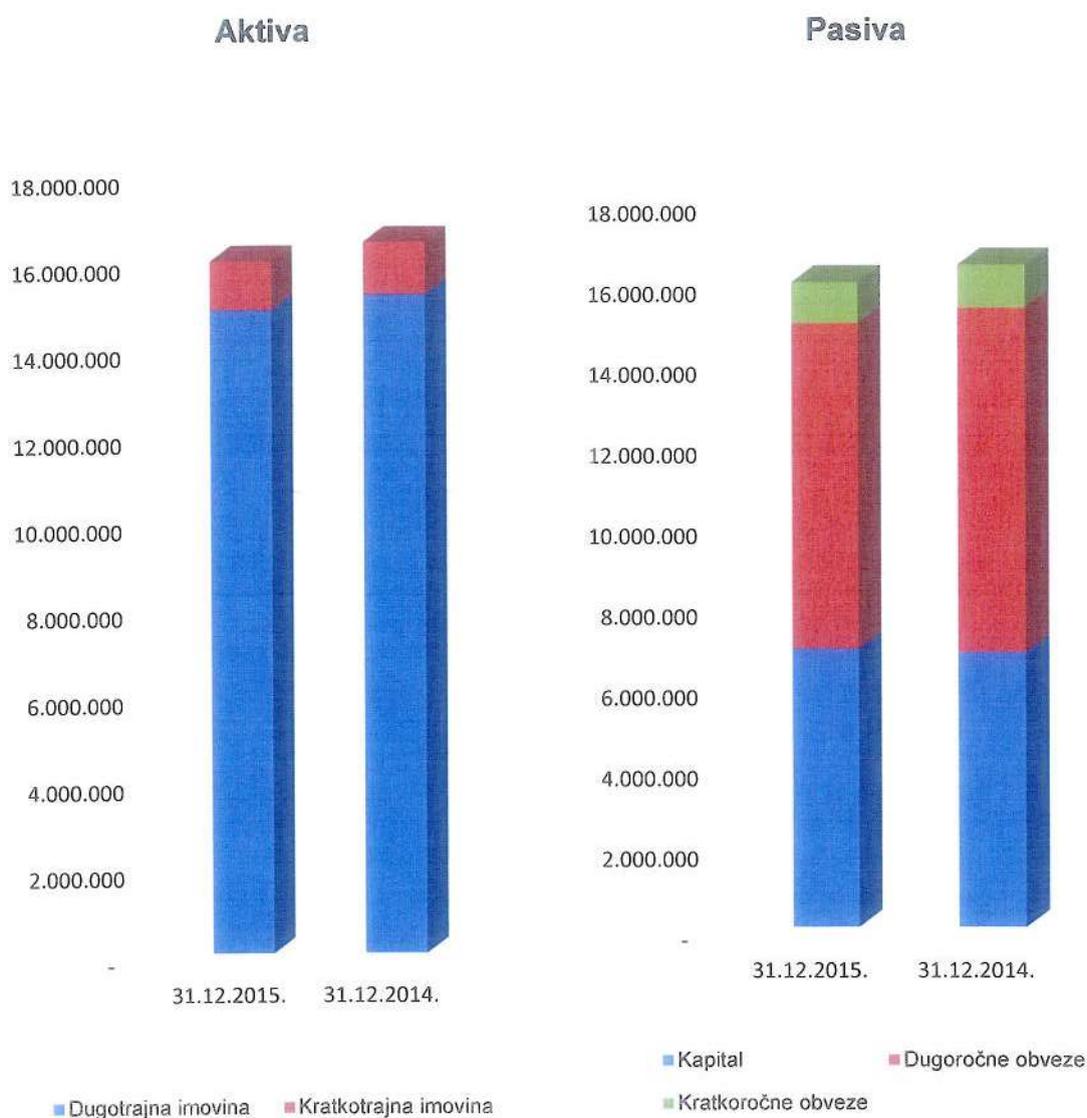
- smanjenje subvencija i potpora iz proračuna Grada Zagreba podružnici ZET (-105.396 tisuća kuna),
- veći nerealizirani dobitci iz promjene fer vrijednosti investicijskih nekretnina (+104.503 tisuća kuna),
- manji prihodi od ukidanja rezerviranja (-22.752 tisuću kuna),
- manji prihodi od ukidanja odgođenog priznavanja prihoda (-25.431 tisuća kuna).

Unatoč tome što su poslovni prihodi u 2015. godini, u odnosu na iste ostvarene u 2014. godini, smanjeni za 70.320 tisuća kuna racionalizacijom poslovanja i značajnim smanjenjem materijalnih troškova i usluga (-81.940 tisuća kuna) i troškova osoblja (-152.325 tisuća kuna), Društvo je u 2015. godinu ostvarilo približno jednaku dobit iz operativnih aktivnosti kao i u 2014. godini.

Iz financijskih aktivnosti Društvo je i u 2015. godini ostvarilo gubitak od 196.903 tisuće kuna što, u odnosu na ostvareni gubitak iz financijskih aktivnosti 2014. godine, predstavlja smanjenje od 28.701 tisuća kuna. Smanjenje gubitka iz financijskih aktivnosti rezultat je boljeg odnosa pozitivnih i negativnih tečajnih razlika uslijed smanjenja tečaja EUR-a u odnosu na kunu i smanjenja rashoda od kamata radi smanjenja kreditne opterećenosti Društva.

4.2. Izvještaj o financijskom položaju

Opis	31.12.2015.	31.12.2014. prepravljeno	Promjena 2015. - 2014.
	u 000 kn	u 000 kn	%
Dugotrajna imovina	14.826.429	15.180.624	(2,3%)
Kratkotrajna imovina	1.129.043	1.210.161	(6,7%)
UKUPNO AKTIVA	15.955.472	16.390.785	(2,7%)
Kapital	6.883.884	6.794.722	1,3%
Dugoročne obveze	8.062.942	8.534.620	(5,5%)
Kratkoročne obveze	1.008.646	1.061.443	(5,0%)
UKUPNO PASIVA	15.955.472	16.390.785	(2,7%)

4.2.1. Aktiva

/i/ Dugotrajna imovina prikazana je kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015. - 2014. %
Nekretnine, postrojenja i oprema	8.693.314	8.875.984	(2,1%)
Ulaganja u povezana društva	2.407.666	2.409.626	(0,1%)
Ulaganje u nekretnine	2.304.815	2.356.880	(2,2%)
Dugotrajna potraživanja	1.258.797	1.380.099	(8,8%)
Ostala financijska imovina	109.067	109.146	(0,1%)
Odgođena porezna imovina	35.432	27.746	27,7%
Nematerijalna imovina	17.338	21.143	(18,0%)
Ukupno	14.826.429	15.180.624	(2,3%)

Dugotrajna imovina na 31. prosinca 2015. godine, u odnosu na 31. prosinca 2014. godine, smanjena je za 354.195 tisuća kuna, odnosno 2,3%.

/i-1/ **Nekretnine, postrojenja i oprema** iskazane u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine, u odnosu na 31. prosinca 2014. godine, smanjene su za 182.670 tisuća kuna. Analitika nekretnina, postrojenja i opreme prikazana je kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015. - 2014. %
Zemljište	3.983.943	3.888.883	2,4%
Građevinski objekti	2.554.941	2.668.642	(4,3%)
Alati i transportna sredstva	1.707.167	1.772.634	(3,7%)
Materijalna imovina u pripremi	302.392	379.551	(20,3%)
Postrojenja i oprema	95.040	116.236	(18,2%)
Ostala materijalna imovina	49.437	49.530	(0,2%)
I. Nekretnine postrojenja i oprema	8.692.920	8.875.476	(2,1%)
II. Predumovi za materijalnu imovinu	394	508	(22,5%)
Ukupno (I+ II)	8.693.314	8.875.984	(2,1%)

Struktura promjena na nekretninama, postrojenjima i opremi tijekom 2015. godine obuhvaća niže navedene stavke:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014. prepravljeno
	u 000 kn	u 000 kn
Početno stanje	8.875.476	9.116.197
Nove nabave	112.926	221.910
Amortizacija	(347.869)	(372.270)
Prijenos ulaganja na dugoročna potraživanja-IFRIC 12	(65.000)	-
Revalorizacija	22.770	-
Rashodi, otuđenja i prodaje i ostalo	(1.357)	(25.560)
Izdvajanje društva	-	(29.580)
Reklasifikacija sa/na ulaganja u nekretnine	95.975	(35.221)
Završno stanje	8.692.920	8.875.476
Neto smanjenje	(182.556)	(240.721)

Društvo je u 2015. godini ostvarilo 112.926 tisuća kuna ukupnih investicija u materijalnu imovinu i 2.666 tisuću kuna investicija u nematerijalnu imovinu (ukupno 115.592 tisuća kuna novih nabava), dok je u 2014. godini ostvareno ukupno 221.910 tisuću kuna investicija u materijalnu imovinu i 3.581 tisuća kuna u nematerijalnu imovinu (ukupno 225.491 tisuća kuna novih nabava). Materijalno najznačajnije investicije u 2015. godini odnose se na ulaganje u Sportsko rekreacijski centar Svetice (43.391 tisuća kuna), održavanje tramvajskih pruga (19.289 tisuća kuna) i nabavu komunalnih vozila (13.764 tisuća kuna).

/i-2/ Tijekom 2015. godine provedeno je pripajanje društva Zagreb arena d.o.o. društvu Zagrebački holding d.o.o.

/i-3/ U sklopu pozicije **Ulaganje u nekretnine** iskazane su nekretnine koje se klasificiraju sukladno MRS-u 40 Ulaganje u nekretnine i koje se početno mjere po trošku a nakon početnog priznavanja, po tržišnoj vrijednosti.

U 2015. godini, obavljeno je fer vrednovanje ulaganja u nekretnine na temelju procjene kvalificiranog procjenitelja ovlaštenog za procjenu vrijednosti nekretnina pri čemu su utvrđeni dobitci uslijed promjene fer vrijednosti u iznosu od 43.910 tisuća kuna (2014. godine dobit od 72.785 tisuća kuna) koji su uključeni u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2015. godinu.

Kretanja ulaganja u nekretnine u 2015. godini prikazano je kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014. prepravljeno
	u 000 kn	u 000 kn
Početno stanje	2.356.880	2.241.456
Povećanje fer vrijednosti kroz RDG (neto)	43.910	94.093
Donos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	35.222
Prodaja	-	(14.146)
Povećanje vrijednosti za nova ulaganja	4.053	255
Prijenos na nekretnine postrojenja i opremu	(100.028)	-
Završno stanje	2.304.815	2.356.880
Neto smanjenje	(52.065)	115.424

/i-4/ Dugotrajna potraživanja prikazana su kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	u 000 kn	2015. - 2014. %
Potraživanja od povezanih strana	692.567	771.974	(10,3%)
Potraživanja po zajmovima	8.321	9.259	(10,1%)
Potraživanja po osnovu prodaje na kredit	7.416	8.101	(8,5%)
Potraživanja po ulaganju u državne obveznice	-	8.832	(100,0%)
Ostala potraživanja	550.493	581.933	(5,4%)
Ukupno	1.258.797	1.380.099	(8,8%)

Dugotrajna potraživanja na dan 31. prosinca 2015. godine, u odnosu na 31. prosinca 2014. godine, manja su za 8,8% u sklopu kojih sve pozicije dugotrajnih potraživanja bilježe smanjenje.

Potraživanja od Grada Zagreba odnose se na preuzeta jamstva po dugoročnim kreditima podružnice ZET u iznosu od 192.102 tisuće kuna (2014. godine 299.661 tisuća kuna) te na potraživanja od Grada za financiranje 50%-tnih troškova najma sportskog objekta Arena Zagreb u iznosu od 577.197 tisuća kuna (2014. godine 606.789 tisuća kuna) dok se ostatak odnosi na potraživanja po trojnim ugovorima. Od navedenih potraživanja od Grada Zagreba na 31. prosinca 2015. godine, 692.567 tisuća kuna je dugoročno dok je 134.013 tisuća kuna kratkoročno.

Ostala potraživanja iskazana u iznosu od 550.493 tisuća kuna u materijalno najznačajnijem iznosu odnose se na potraživanje od Vlade RH za financiranje 50%-tnog najma dvorane Arena.

iii/ **Kratkotrajna imovina** je na 31. prosinca 2015. godine, u odnosu na 31. prosinca 2014. godine, smanjena za 6,7% odnosno 81.118 tisuća kuna i istu prikazujemo kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	u 000 kn	2015. - 2014. %
a) Zalihe	124.709	117.818	5,8%
Potraživanja od povezanih društava	427.522	521.752	(18,1%)
Potraživanja od kupaca	140.780	183.790	(23,4%)
Potraživanja od zaposlenih	2.743	2.250	21,9%
Potraživanja od države i drugih institucija	8.589	22.030	(61,0%)
Ostala potraživanja	112.198	152.956	(26,6%)
b) Kratkotrajna potraživanja	691.832	882.778	(21,6%)
c) Ostala financijska imovina	133.136	7.480	1680,0%
d) Novac na računima i u blagajni	179.366	202.085	(11,2%)
Ukupno (a do d)	1.129.043	1.210.161	(6,7%)

Potraživanja od povezanih društava u najvećoj mjeri odnose se na potraživanja od vlasnika (35,5% ukupnog iznosa), tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja (31,3% ukupnog iznosa) i dane zajmove povezanim društvima (25,5% ukupnog iznosa).

Potraživanja od kupaca manja su za 23,4% radi pravovremene naplate potraživanja od kupaca.

U okviru ostalih potraživanja najveći udio čine unaprijed plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda (61,5% ukupnog iznosa). Ova pozicija izvještaja o financijskom položaju sastoji se od unaprijed plaćenih troškova koji terete slijedeće poslovno razdoblje, obračunatih prihoda koji nisu mogli biti fakturirani, obračunatih kamata i naknada po kreditima koje se raspoređuju na troškove razdoblja prema efektivnoj kamatnoj stopi kroz razdoblje otplate kredita, odgođenih troškova izdavanja obveznica (diskont koji se raspoređuje godišnje na troškove razdoblja prema efektivnoj kamatnoj stopi do 2017. godine).

4.2.2. Pasiva

/i/ Kapital je prikazan kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015. - 2014. %
Temeljni kapital	3.833.236	3.833.236	0,0%
Revalorizacijske pričuve	2.633.719	2.603.793	1,1%
Ostale pričuve	319.977	319.977	0,0%
Zadržana dobit	35.991	15.918	126,1%
Dobit tekuće godine	60.961	21.798	179,7%
Ukupno	6.883.884	6.794.722	1,3%

U 2015. godini kapital je povećan, zbog više ostvarene dobiti i zadržane dobiti u odnosu na iste pozicije u 2014. godini.

Kretanje revalorizacijskih pričuva u 2015. godini prikazano je kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn
Stanje na početku godine	2.603.793	2.617.349
Povećanje/smanjenje iz revalorizacije	37.407	(9.278)
Prijenos u zadržanu dobit	-	(7.667)
Odgođena porezna obveza iz revalorizacije	(7.481)	3.389
Stanje na kraju godine	2.633.719	2.603.793

Revalorizacijska pričuva formirana je iz revalorizacije zemljišta. Kod prodaje revaloriziranog sredstva, dio revalorizacije koji se odnosi na realizirano sredstvo se prenosi na zadržanu dobit.

/iii/ Dugoročne obveze na 31. prosinca 2015. godine, u odnosu na 31. prosinca 2014. godine bilježe smanjenje od 5,5%, odnosno 471.678 tisuću kuna i prikazane su kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015. - 2014. %
Primljeni krediti i zajmovi	2.429.659	2.894.115	(16,0%)
Odgođeno priznavanje prihoda	2.335.867	2.395.919	(2,5%)
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	2.290.514	2.298.441	(0,3%)
Odgođena porezna obveza	632.708	625.256	1,2%
Rezerviranja	337.193	269.334	25,2%
Ostale dugoročne obveze	37.001	51.555	(28,2%)
Ukupno	8.062.942	8.534.620	(5,5%)

/ii-1/ Struktura obveza po zajmovima i kreditima prikazana je kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015. - 2014. %
Financijski najam	1.475.805	1.600.229	(7,8%)
Kredit i zajmovi	929.632	1.253.801	(25,9%)
Obveze iz financiranja prodajom potraživanja	24.222	40.085	(39,6%)
Ukupno	2.429.659	2.894.115	(16,0%)

Obveze po zajmovima i kreditima smanjile su se za 464.456 tisuća kuna. Materijalno značajnije smanjenje bilježe obveze po kreditima i zajmovima za 324.169 tisuća kuna i obveze po financijskom najmu za 124.424 tisuća kuna.

/ii-2/ **Odgođeno priznavanje prihoda** odnosi se na imovinu primljenu ili financiranu bez naknade od jedinica lokalne uprave, vlasnika i drugih pravnih osoba, koja se u izvještaju o financijskom položaju iskazuje kao odgođeni prihod. Smanjenje odgođenog priznavanja prihoda u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti se priznaje racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine, kao prihod u visini obračunate amortizacije imovine financirane iz proračuna, sukladno MRS 20 Državne potpore i pomoći, dok se kod otplate dugoročnih kredita iz kojih je financirana imovina Društva, prihod priznaje u visini otplate od strane Grada Zagreba koji je preuzeo obvezu otplate predmetnih kredita.

/ii-3/ Povećanje rezerviranja na 31. prosinca 2015. godine za 67.859 tisuća kuna u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, rezultat je sljedećih poslovnih promjena:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015. - 2014. %
Rezerviranja za primanja zaposlenih po MRS-u 19	178.196	138.507	28,7%
Rezerviranja za sudske sporove	139.960	111.425	25,6%
Rezerviranja za sanaciju odlagališta	41.471	38.984	6,4%
Tekuće dospijeće	(22.434)	(19.582)	14,6%
Ukupno	337.193	269.334	25,2%

/ii-4/ Ostale dugoročne obveze prikazane su kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015. - 2014. %
Obveze prema povezanim društvima	20.176	22.495	(10,3%)
Obveze prema dobavljačima	11.708	17.391	(32,7%)
Ostale dugoročne obveze	5.117	11.669	(56,1%)
Ukupno	37.001	51.555	(28,2%)

Obveze prema povezanim društvima u iznosu od 20.176 tisuća kuna (2014. godine 22.495 tisuća kuna) odnose se na obvezu prema Gradu Zagrebu za komunalni doprinos.

Obveze prema dobavljačima iskazane u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine u iznosu od 11.708 tisuća kuna (2014. godine 17.391 tisuća kuna) odnose se na dugoročne obveze prema dobavljačima preuzete diobenom bilancom iz društva AGM d.o.o. i na obveze za primljene predujmove.

Ostale dugoročne obveze iskazane u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine u iznosu od 5.117 tisuća kuna (2014. godine 11.669 tisuća kuna) u cijelosti se odnose na obvezu prema državi za prodane stanove zaposlenicima u skladu s državnim programom. Prema tada važećim zakonskim propisima, 65% prihoda ostvareno prodajom stanova zaposlenicima, plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema Zakonu, Društvo nema obvezu doznačiti sredstva prije naplate od zaposlenika.

/iii/ Kratkoročne obveze na 31. prosinca 2015. godine, u odnosu na 31. prosinca 2014. godine, bilježe smanjenje od 52.797 tisuća kuna. Kretanje kratkoročnih obveza prikazano kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	prepravljeno u 000 kn	2015. - 2014. %
Obveze po kreditima i zajmovima	517.390	509.680	1,5%
Obveze prema dobavljačima	146.801	188.129	(22,0%)
Obveze za poreze i doprinose	72.296	58.491	23,6%
Obveze prema zaposlenima	60.483	59.594	1,5%
Obveze prema povezanim društvima	44.421	29.636	49,9%
Obveze za predujmove, depozite i jamstva	7.009	8.820	(20,5%)
Ostale kratkoročne obveze	160.246	207.093	(22,6%)
Ukupno	1.008.646	1.061.443	(5,0%)

/iii-1/ Struktura kratkoročnih obveza po kreditima i zajmovima prikazana je kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	u 000 kn	2015. - 2014. %
Kredit i zajmovi	304.226	287.363	5,9%
Financijski najam	129.253	136.814	(5,5%)
Obveze iz financiranja prodajom potraživanja	15.600	15.344	1,7%
Ostalo (kamate na kredite i obveznice)	68.311	70.159	(2,6%)
Ukupno	517.390	509.680	1,5%

Kratkoročne obveze iskazane u izvještaju o financijskom položaju na dan 31.12.2015. godine predstavljaju tekuće dospijeće dugoročnih kredita i obveza po financijskom najmu.

/iii-2/ Smanjenje kratkoročnih obveza prema dobavljačima odnosi se najvećim dijelom na plaćanja dobavljačima u zemlji.

/iii-3/ Obveze prema zaposlenima na dan 31. prosinca 2015. godine, približno su jednake ostvarenju istog razdoblja prethodne godine.

/iii-4/ Obveze prema povezanim društvima prikazane su kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	u 000 kn	2015. - 2014. %
Obveze prema Gradu Zagrebu	37.523	23.333	60,8%
Obveze prema dobavljačima povezanim društvima	6.898	6.303	9,4%
Ukupno	44.421	29.636	49,9%

/iii-5/ Ostale kratkoročne obveze prikazane su kako slijedi:

Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Promjena
	u 000 kn	u 000 kn	2015. - 2014. %
Odgođeno priznavanje prihoda od prodaje	71.167	136.187	(47,7%)
Obračunati troškovi koji nisu fakturirani a terete tekuće razdoblje	50.705	35.614	42,4%
Tekuće dospijeće dugoročnih rezerviranja	22.435	19.582	14,6%
Ostale obveze za naknade po rješenjima	15.918	15.671	1,6%
Odgođeni PDV u predujmu	21	39	(46,2%)
Ukupno	160.246	207.093	(22,6%)

5. Izvješće o poslovnim rizicima

5.1. Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Radi prognoziranja mogućnosti nastupa situacije koja se može negativno odraziti na poslovanje i ostvarivanje zadanih ciljeva, Društvo identificira financijske rizike, utvrđuje njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Društva u budućnosti i upravlja financijskim rizicima.

Različite oblike financijskih rizika s kojima se Društvo susreće u svom poslovanju nastoji se umanjivati, izbjegavati i prevaljivati da bi se povećala sigurnost poslovanja. Kada se to procijeni ekonomski opravdanim, određeni financijski rizici se prihvaćaju.

Najvažniji rizici uključuju rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik.

Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku. Društvo nije koristilo derivatne (izvedene) instrumente za upravljanje rizicima. Društvo ne koristi derivatne instrumente u špekulativne svrhe.

5.2. Valutni rizik

Društvo određene transakcije obavlja u stranoj valuti te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. U slijedećoj tablici prikazani su knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Društva u stranoj valuti na izvještajni datum.

Valuta	<i>u tisućama kuna</i>			
	Obveze		Imovina	
	31.12.2015.	31.12.2014. prepravljeno	31.12.2015.	31.12.2014. prepravljeno
EUR	4.271.267	4.548.316	1.596.363	1.578.033
USD	-	-	-	24
Ostale valute	-	-	-	20

Društvo je uglavnom izloženo valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima od kojih je 62% vezanih za EUR.

5.3. Kamatni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene kamatnih stopa budući da je 43,68% ukupnih kreditnih obveza vezano uz varijabilne kamatne stope. Od ukupnih kreditnih obveza Društva 56,32% je ugovoreno s fiksnom kamatnom stopom. Najveći dio kreditnih obveza s fiksnom kamatnom stopom odnosi se na emitirane obveznice uz kuponsku stopu od 5,50% godišnje fiksno, a ostatak na obvezu po financijskom najmu Arene Zagreb.

Uz EURIBOR, LIBOR i ZIBOR vezano je 26,75% kreditnih obveza, dok je 16,93% kreditnih obveza vezano uz prinos na Trezorske zapise MFIN HR. U skladu s tim 43,68% kreditnih obveza vezano je uz varijabilnu kamatnu stopu što je prepoznato kao znatna neizvjesnost budućih novčanih tokova po kamatama. U cilju upravljanja kamatnim rizikom Društvo aktivno prati kretanje kamatnih stopa. S obzirom na volatilnost EURIBOR-a i prinosa na Trezorske zapise

MFIN Društvo kamatni rizik smatra prihvatljivim te nisu ugovarani derivativni instrumenti za zaštitu od kamatnog rizika.

Kao izvor kamatnog rizika Društvo prepoznaje i neusklađenost aktivnih i pasivnih transakcija koje nose kamatu te se nastoji kod ugovaranja aktivnih kamatnih stopa ostvarivati ravnoteža u odnosu na pasivne kamatne stope.

5.4. Rizik likvidnosti

Društvo je izgradilo odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, kroz održavanje određenih rezervi, uzimanjem kredita od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda, prognozira i stvarne novčane tijekove i uspoređuje profile dospjeća financijske imovine i obveza.

5.5. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Društva koji utječe na eventualni financijski gubitak Društva. Društvo u poslovanju s kupcima prikuplja instrumente osiguranja plaćanja u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

Kupci se razvrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Društvom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvještaja kupaca te se koriste podaci Društva o dosadašnjem poslovanju.

Društvo posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine, te s velikim brojem kupaca građana. Potraživanja kupaca usklađena su za vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja.

Zagreb, 11. travnja 2016. godine

ZAGREBAČKI HOLDING
ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 41
_____
Ana Stojić Deban
Predsjednica Uprave
Zagrebački holding d.o.o.